

Arkivsaksnr.:
2023/636

Dokumentdato:
27.04.2023

Styre:
Fakultetsstyret ved Det humanistiske fakultet

Styresak:
20/23

Møtedato:
09.05.2023

Studiekvalitetsmelding for 2022, Det humanistiske fakultet

Bakgrunn

I henhold til bestilling fra Studieavdelingen av 20.12.2022 (ePhorte 2022/17951) har Det humanistiske fakultet utarbeidet studiekvalitetsmelding for 2022. Meldingen er skrevet med bakgrunn i fakultetets utdanningsvirksomhet i 2022, studiekvalitetsmeldinger fra institutt og sentre samt oppfølgende dialogmøter med enhetene i mars/april 2023.

UiB sentralt har denne gangen lagt opp til en mer samlet prosess for studiekvalitetsmeldingen, med ny frist for innsending og opplegg for mer kortfattede meldinger fra fakultetene. Innmelding av planer om oppretting eller nedlegging av studietilbud er også tatt ut av selve studiekvalitetsmeldingen. Slike endringer vil meldes inn i en egen sak på et senere tidspunkt.

Frist for innsending av studiekvalitetsmeldingen for 2022 var 2. mai 2023. Meldingen er sendt inn med forbehold om endelig godkjenning i Fakultetsstyret ved Det humanistiske fakultet.

Forslag til vedtak:

Fakultetsstyret vedtar studiekvalitetsmeldingen for 2022.

Camilla Brautaset
dekan

Kim Ove Hommen
fakultetsdirektør

STUDIEKVALITETSMELDING 2022

DET HUMANISTISKE FAKULTET

Studiekvalitetsmelding for Det humanistiske fakultet – 2022

Studiekvalitetsmeldinga er utarbeidd på bakgrunn av meldingar frå alle institutt og senter, samt dialogmøte med einingane i mars/april 2023.

Oppfølging av studiekvalitetsmeldinga frå 2021

Nye program

Masterprogram i japansk er oppretta og lyst ut.

Det digitale, internasjonale masterprogrammet i Religiøse minoritetar hadde få søkjarar i 2021, då programmet vart lyst ut første gong. Då det viste seg at søknaden til programmet òg ved utlysing i 2022 var svært låg (2 søkjarar), blei det bestemt ikkje å ta opp eit nytt kull, men i staden arbeide med å justere programmet sitt format for å få betre studentgrunnlag. Dette er no gjort, og i 2023 vert studiet i staden lyst ut som enkeltemne som kan setjast saman til ein mastergrad.

Studentmedverknad

HF har i 2022 halde fram med arbeidet for å styrke studentmedverknad og aktivitet i fagutvala ved institutta, og det lukkast å få starta opp igjen fleire fagutval som har vore i dvale. Fakultetet sentralt har i tillegg arbeidd for å få på plass felles retningsliner for fagutvalsarbeid for å gjere drifta mindre avhengig av engasjement frå enkeltmedlemmar. HSU (Humanistisk studentutval) fungerer svært godt no, og det er ei god kommunikasjonsline mellom fakultetsadministrasjonen og -leiinga og HSU. Ved hjelp av HSU er det rekruttert aktive studentrepresentantar i alle råd og utval der det er krav om det, og det stiller studentrepresentantar på seminar og i andre samanhengar der det er viktig at studentane kjem til orde. Studentane har vore representert i forprosjektet til Studieporteføljeprojektet og har kome med viktige innspel der. Det er òg arrangert fleire student-workshops i samband med revisjon av studietilbod, for å sikre eit solid studentperspektiv i prosessane. I samarbeid med Lektorsenteret er det gjort ei samkøyring av rutinar for dei ulike fagutvala knytt til lektorprogramma, og det er gjort viktige avklaringar opp mot det sentrale fagutvalet for integrert lektorutdanning (FIL).

UiB FRAM

Dei to FRAM-pilotinstitutta har i 2022 planlagt og jobba med å implementere endringar i utdanningsopplegget for å sikre meir samanhengande tid til forskning. AHKR innførte blokkundervisning frå våren 2023, medan LLE går bort frå midtsemesterseksamen frå hausten 2023. Ordningane vil bli grundig evaluerte.

Hovudkonklusjonar frå interne dialogmøte

Fakultetsleiinga har hatt dialogmøte med alle institutt og senter i mars/april 2023.

Gjennomføring på studieprogramma er ei sentral utfordring på HF, og dette blei drøfta på alle dialogmøta. Alle institutta er medvitne på dette og opptatt av forbetring, men manglar gode, målretta og berekraftige tiltak som vil fungere på lang sikt. Ved Institutt for arkeologi, historie, kultur- og religionsvitenskap håpar ein at omlegginga av studia som er gjort i samband med UiB FRAM vil gi

betre samanheng i studia og auka gjennomføring. Statusen som UiB FRAM-pilot har tydeleggjort samanhengen mellom forskings- og undervisningsverksemda ved instituttet, og tru på at ein god, samordna organisering av dei to kan gje betre resultat på begge områda.

På institutta med mange fagmiljø og program, blir studiekvalitetsarbeidet opplevd som stort og komplekst. Institutta melder og om at kravet om tydlegare arbeidslivsrelevans i studia er utfordrande å handtere. Reine praksistilbod er ressurskrevjande, og nokre institutt rapporterer om for liten kjennskap i fagmiljøa om kva som krevst i arbeidslivet utanfor akademien. Meir kontakt med og innspel frå eksterne avtakarar i utviklingsarbeidet er eit mål, men ein treng nokre ramar for å få det til. Dialogmøta vart òg nytta til å drøfte institutta sine syn på HF sin studieportefølje, korleis ein prosess for endring bør skje og kva som bør vektleggjast.

Gjennomførte og planlagde emne- og programevalueringar

Med ein så stor portefølje som HF har, er evalueringsarbeidet svært omfattande. Interne evalueringsplanar ved institutta syt for at evalueringa skjer i tråd med studiekvalitetssystemet. I Studiekvalitetsdatabasen er det for 2022 registrert 268 dokument (eigenvurderingar, student-evalueringar, 3-årige emneevalueringar, 5-årige programevalueringar, fagfellerreportar og studiekvalitetsmeldingar). Vi veit at det finst fleire dokument og rapportar som ikkje er lasta opp enno. Dokumentasjonen av studiekvalitetsarbeidet i HF sin studieportefølje er stor og treng systematisk handtering. Ei enklare og meir oversiktleg teknisk løysing for opplasting, arkivering og utvalshandsaming av dokument og rapportar ville vore til stor hjelp i koordineringa og oppfølginga av studiekvalitetsarbeidet ved fakultetet. Ekstern fagfelle for lektorprogramma ved HF har levert rapport òg i 2022. Organiseringa av lektorutdanninga gjer til at denne rapporten må leggjast fram for seks ulike råd og utval, noko som fører til ein lang prosess.

I 2022 vurderte HF sin studiekvalitetskomité 14 5-årige programevalueringar (levte i 2021) for reakkreditering. For første gong vart eit studieprogram (bachelorprogram i arabisk) *ikkje* anbefalt reakkreditert. Institutt for framandspråk og fagmiljøet i arabisk var alt i gong med ein redesignprosess i samarbeid med UiB Læringslab då fakultetsstyret gjorde vedtak om manglande reakkreditering. Som konsekvens av manglande reakkreditering og pågåande redesignprosess søkte fakultetet om utsett opptak på bachelorprogrammet i arabisk for opptaket våren 2023. Dette vart ikkje innvilga og det vil, trass manglande reakkreditering på programmet, bli tatt opp studentar våren 2023. Dette har vore ei ny erfaring for både fakultetet og for UiB, og uklarheit rundt kva konsekvensar som skal følgje eit slik vedtak har vore årsak til uro og ekstra arbeid. Det kom uventa på HF at det skal takast opp nye studentar på eit ikkje reakkreditert program, og det er framleis tvil om korleis tiltak for forbedring av programmet skal handsamast og implementerast parallelt med mottak av eit nytt studentkull.

Hausten 2022 levte 9 nye studieprogram sine 5-årsevalueringar, og evalueringsarbeidet ved institutta held rutinemessig fram.

Bachelorprogrammet i italiensk var eitt av sju program ved UiB som vart bedne om å sende inn dokumentasjon på korleis kvalitetsarbeidet ved institusjonen oppfyller gjeldande krav i lov og forskrifter då NOKUT i 2022 evaluerte UiB sitt studiekvalitetssystem. Dokumentasjons- og rapporteringsarbeidet var omfattande og kravde godt og tett samarbeid mellom SA,

studiekvalitetsansvarlege ved fakultetet, studieadministrasjon ved Institutt for framandspråk og sjølvstøtt italiensk miljøet sjølv. Det er mykje lærdom i slike prosessar, men dei er svært tidkrevjande. Det er interessant at UiB sitt kvalitetssystem fekk ei god førebels vurdering av NOKUT i utkast til innstilling, men at omfanget og kompleksiteten i det vart anbefalt vurdert med tanke på ei mogleg forenkling.

Fakultetet sine egne satsingar og prioriteringar innan utdanning og læringsmiljø

HF har ein svært omfattande programportefølje, med disiplinbaserte program for alle fag, med stor fridom i emneval både innanfor og utanfor spesialiseringa (frie studiepoeng). Det er fleire utfordringar knytt til denne organiseringa, og programma er i liten grad rigga for tverrfaglege synergjar. Det er òg klart at fleire av programma slit med rekruttering og gjennomføring. Fakultetsstyret ved HF vedtok derfor i 2022 (sak 28/22) å setje i gang ei omlegging av studieporteføljen for å skape betre berekraft og rekrutteringspotensiale, og samtidig sikre både faglege og økonomiske mål. Med dette som bakteppe, har HF i 2022 gjennomført eit forprosjekt i ei arbeidsgruppe med medlemmar frå alle institutt under leiing av utdanningsdekan. Arbeidsgruppa leverte ein rapport med tilrådingar, som vart handsama av fakultetsstyret den 21/3-2023 (S 9/23). Fakultetsstyret slutta seg til tilrådingane i rapporten, som mellom anna inneber ei forenkling av programporteføljen ved HF og å oppretta fleire tverrfaglege studieprogram med ein klar arbeidsrelevans.

På program med få studentar kan det vere aktuelt å vurdere opptak annakvart år for å få større studentkull med betre potensiale for eit levande studiemiljø og betre gjennomføring.

HF har i dei seinare åra sett av midlar i budsjettet til eigen utdanningsatsing. I 2022 blei det sett av éin million. 615 000 kr av desse blei øyremerkte tilsetting av undervisningsassistentar som har tilbydd læringsaktivitetar for auka studentaktivitet og tilbakemeldingar, i tillegg til det som ligg i emneplanane. Saman med dei sentrale pandemimidlane som kom i 2022, har dette gitt rom for å følgje studentane ekstra godt opp etter ein periode med mykje digital undervisning og lite individuell oppfølging og studentkontakt.

HF treng oppgradering av studentareala, og ser fram til at det nye HF-bygget skal betre det fysiske læringsmiljøet, og auke studentaktiviteten på HF-campus. I tida før bygget står ferdig, gjer ein tiltak i mindre skala for å betre tilhøva for fagleg og sosial aktivitet på Sydneshaugen skule.

Fakultetet sitt arbeid med kvalitetsutvikling i utdanning og studentaktiv læring

Innhaldet i studieprogramma ved HF er i stadig utvikling. Endringar som følgje av studentevalueringar, rapportar frå eksterne fagfellar og internt initierte revisjonsprossessar er eit kvalitetsutviklingsarbeid som går føre seg heile tida. Både instituttvise undervisningsforum og HF sitt felles digitale undervisningsforum bidreg til erfaringsdeling i utviklingsarbeidet.

Førebels har eitt studieprogram (engelsk) ved HF gjennomført ein redesign, og det redesigna programmet hadde oppstart haust 2022. To andre studieprogram (arabisk og religionsvitenskap) har òg starta opp redesignprosess i 2022. Fleire administrative medarbeidarar har vore involverte i å

arrangere student-workshops for å sikre brukarperspektivet i redesignen. Ein er framleis i ein fase for å finne den rette arbeidsforma for redesign og balansere ressursbruken.

Spurveugleprisen er HF sin pris for utdanningskvalitet, og er eit viktig innslag i fakultetet sitt kvalitetsutviklingsarbeid. Den blei i 2022 tildelt forskargruppa Visuell kultur ved Kunsthistorie for arbeidet med Museologifestivalen. Dette er eitt av fleire tiltak for å inkludere museologiske perspektiv i utdanninga i kunsthistorie, og legg til rette for aktive møte mellom studentane og aktørar i kunst- og kulturfeltet.

HF arrangerte to digitale undervisningsforum i 2022: eitt om digitalisering og studentaktive læringsformer, og eitt med fokus på masterrettleiing – særleg på synergjar mellom seminarrettleiing og individuell rettleiing. HF sitt undervisningsforum har etablert seg som ein fast post på semesterplanen, og bidreg til verdifull erfaringsutveksling og kvalitetsutvikling på tvers av institutta.

Studentane si moglegheit til å velje emne frå fleire fagområde og arbeid med utvikling av studieprogram på tvers av fagmiljø og fakultet

Dei fleste av HF sine studieprogram er disiplinbaserte, med 60 frie studiepoeng der studentane står fritt til å velje emne frå andre disiplinar og fakultet. Så snarare enn å arbeide for valfridom, er HF si utfordring å arbeide for meir konkretiserte retningar innanfor den store valfridomen og å synleggjera heilskapen i studieprogramma. Dette er òg noko som vil vere tema i Studieporteføljeprojektet.

Når det gjeld tverrfaglege studieprogram, har HF starta arbeidet med å få etablert eit tverrfakultært bachelorprogram i PPE – Philosophy, politics and economy (norsk FPØ). Programmet skal eigast av HF v/Institutt for filosofi og førstesemesterstudium, medan SV v/Institutt for økonomi og Institutt for samanliknande politikk skal bidra inn i samarbeidet. Ei arbeidsgruppe med medlemmer frå alle involverte institutt er i gang med å utvikle forslag til modell for oppbygging av programmet.

Det tverrfakultære programmet Master i berekraft tok i 2022 opp sitt andre kull, og det møtte 24 nye studentar: 12 på studieretning *Globale samfunnsutfordringar*, 7 på studieretning *Klimaendringar og energiomstilling* og 5 på studieretning *Marin berekraft*. Det første kullet avsluttar studiet våren 2023, og det er i 2022 gjort eit viktig arbeid for å førebu sensur av tverrfaglege masteroppgåver.

Fakultetet sitt arbeid for betre kontakt mellom studentar og arbeidslivet, og for større medvit hjå studentane om kva utdanninga kan brukast til

HF-utdanning er arbeidsrelevant, men studentar og potensielle søkjarar er ikkje nok medvitne om det. Kontakt og samarbeid med arbeidslivet for tydelegare kommunikasjon av utdanninga si relevans vil stå sentralt i fakultetet sitt studieporteføljeprojekt, men òg å arbeida for å synleggjera arbeiderrelevansen i studieprogramma. HF har i 2022 òg utarbeidd ein rekrutteringskampanje der hovudbodskapen er at *HF opnar dører* i arbeidslivet.

Praksistilboda til HF-studentane blir òg stadig fleire. I tillegg til praksistunge tilbod som lektorutdanninga og arkeologiprogramma, har IF, LLE, AHKR og SVT praksisemne knytte til ulike bransjar eller felt. I 2022 gjennomførte 47 studentar eit praksisemne ved HF. Studentgrunlaget er større, men

praksisemna er driftstunge og ein må setje tak på studenttalet. Jobbskygging vart reintrodusert ved SKOK våren 2022 for å styrkje kontakt mellom studentar og arbeidslivet. Fire studentar var på jobbskygging i 2022.

I Studentbarometeret skårar HF sine program jamt over dårleg når det gjeld kontakt med arbeidslivet og opplevd arbeidslivsrelevans. Dette gjeld òg profesjonsorienterte studium som til dømes lektorprogramma. HF har saman med institutta gått inn i dei konkrete spørsmåla studentane vert stilte om dette, og ein ser at tydelegare definisjon av den allereie etablerte yrkesrelevansen og arbeidslivskontakten i studia vil kunne endre resultatet i barometeret betydeleg.

Fakultetet sine tankar rundt utveksling - legg studentutveksling til rette for fagleg breidde eller er det spesifikke krav til emne studentane må ta under utveksling?

Dei langt fleste HF-studentar som drar på utveksling, tar frie studiepoeng. For desse studentane er utvekslinga ei strålande moglegheit til å skape ei unik fagleg breidde i, eller ei unik spissing av, graden. For studentar som tar utveksling som ein del av spesialiseringa, er det krav til at emnet skal erstatte innhaldet i UiB-emnet dei byter ut. Det er faglege tilhøve som avgjer kor strengt dette må handhevast. I program utan frie studiepoeng (lektorprogramma) avheng utveksling av ei pragmatisk praksis, og den verdifulle erfaringa utvekslinga utgjør i seg sjølv må takast med i reknestykket, samstundes som det faglege innhaldet i graden må vere på plass.

Utvekslingsaktiviteten på enkelte av institutta ved HF er framleis for låg, og tilbakemeldingar frå studieadministrasjonen på institutta er at årsaka til dette ikkje er knytt til faglege spørsmål, men til ei oppfatning av at ein må gjennom ein svært komplisert administrativ prosess før ein kan reise ut.

Fakultetet sitt arbeid med å innlemme studentane i forskingsarbeid og med å utdanne fleire kandidatar på masternivå

HF har god rekruttering til master, og lukkast i stor grad med å rekruttere eigne bachelorkandidatar direkte vidare til masterprogramma. Dei fleste masterprogramma ved HF har masteroppgåver på 60 studiepoeng (med unntak av filosofi, med valbar 30 studiepoengsoppgåve, og 45 på erfaringsbasert master i engelsk), og oppgåvene ligg i grenselandet mellom studiar og forskning. Prinsippet om forskingsbasert undervisning står sterkt på masternivået, og masterstudentar får undervisning i forskingsmetodar og forskningsetikk. Nokre program (t.d. kunsthistorie) legg opp til at masterstudentar kan få delta i forskingsprosjekt, medan andre (t.d. filosofi) inkluderer masterstudentane i ulike aktivitetar i forskingsgruppene på faget.

Redesignprosessen for lektorutdanninga

HF har åtte fagmiljø som er involverte i lektorutdanninga, fordelt på alle institutta ved fakultetet. I redesignarbeidet har det vore viktig å involvere alle faga, sørge for god informasjon i alle ledd og skape eit felles eigarskap til prosessen - både i dei disiplinifaglege miljøa, bland didaktikarane, i instituttleiingane og i studieadministrasjonen på institutta. Det har vore viktig at fakultetet som koordinerande eining med ansvar for heilskapen i det omfattande lektortilbodet ved HF har vore

kopla på heile tida, særleg i innspels- og høyringssamanheng. Omsynet til plasseringa av ex.phil. har vege tungt i val av modell for HF og SV, og HF arbeider no med å finne løysingar for å handtere konsekvensane av det, og implementere modellen på ein god måte. Eit viktig utgangspunkt er å få etablert ei felles forståing av kva rammer modellen legg for det disiplinfaglege innhaldet i programmet. Fakultetet er, i samarbeid med Lektorsenteret, no i god dialog med institutta og lektorprogramstyra ved HF om dette.

Studiekvalitetsmelding for AHKR 2022

Undervisningssatsing og retur til campus

Etter to år med nedstenginger og begrenset fysisk aktivitet på campus har 2022 vært året da vi forsøkte å gjenopprette rammer og aktiviteter slik de fungerte i normalårene før pandemien. For instituttet har det vært en prioritet å arbeide aktivt for å gjenopplive de gode faglige og sosiale rammene for en vellykket studietilværelse. Gjennom året har det derfor vært søkelys på å få studentene og ansatte tilbake på campus og gjenetablere gode rutiner for interaksjon, samarbeid og tilstedeværelse. Instituttets infrastruktur fordelt på fire bygg og mange etasjer har gjort denne prosessen ekstra utfordrende, spesielt siden det nesten ikke er rensykkede studentarealer i disse byggene. Gjennom pandemimidlene har AHKR valgt å satse primært på faglig-sosiale tiltak som bygger opp under en studiehverdag der fysiske møter er normen. Samtidig tar vi med oss lærdommen med bruken av digital læringsplattformer fra pandemiårene og fortsetter å bruke de metodene som fungerte bra. For en del av våre yngre og nye studenter har både videregående opplæring og starten av universitetstiden vært preget av nedstengingen under pandemien, og vi har derfor hatt et ekstra fokus inn mot denne gruppen studenter. Tilleggsressurser i form av undervisningsassistenter har derfor primært vært brukt på innføringsemner og emner på 100-nivå. Fagutvalgene har fått større tildelinger enn i normalår, og har blant annet arrangert flere faglig-sosiale aktiviteter, som quiz, kinokveld, og fagsamlinger. Vi opplever at studentaktiviteten har økt gjennom året i tråd med disse tiltakene.

Studiepoengproduksjon ved AHKR 2022

I 2022 opplever AHKR en ventet nedgang i studieproduksjonen. Etter svært høye tall i pandemiårene, til dels på grunn av eksamensordninger som skriftlig skoleeksamen hjemme, ser vi nå en normalisering av studiepoengproduksjonen. Arkeologi øker i produksjonen, mens kulturvitenskap holder det samme nivået som foregående år og historie og religionsvitenskap opplever en nedgang i studiepoengproduksjonen.

På grunn av de ekstraordinære omstendighetene knyttet til både rekruttering og eksamensgjennomføring i pandemiårene 2020 og 2021, er det også naturlig å se på tallene fra 2019 som et korrektiv. Som det kommer frem i tabell 2, ligger instituttet overordnet på linje med studiepoengproduksjonen i 2019. Også sett i forhold til 2019-tallene ser vi en nedgang i antall produserte studiepoeng på religionsvitenskap og historie.

Tabell 1. Studiepoengproduksjon for 2022, inkludert tverrfaglige emner, EVU og fagdidaktiske emner (lektorprogrammet og PPU). Tall fra FS.

Fag	2021		2022	
	Stp	60-enheter	Stp	60-enheter
Tverrfaglige emner og EVU	990	17	880	15
Arkeologi	5585	93	6430	107
Historie	25278	421	22025	367
Kulturvitenskap	5700	95	5565	93
Religionsvitenskap	9215	153	6893	115
Totalt AHKR	46768	779	42408	707

Tabell 2. Studiepoengproduksjon for 2022 sammenliknet med 2019.

Fag	2019		2022	
	Stp	60-enheter	Stp	60-enheter
Tverrfaglige emner og EVU	805	13	880	15
Arkeologi	4605	77	6430	107
Historie	23608	394	22025	367
Kulturvitenskap	3800	63	5565	93
Religionsvitenskap	8528	142	6893	115
Totalt AHKR	41345	689	42408	707

Emne- og programevalueringer gjennomført i 2022

Student-emneevalueringer er gjennomført i henhold til fagenes evalueringsplan, og gjengitt i egenreviseringsrapportene til de emneansvarlige.

Bachelorprogrammene i historie og religionsvitenskap har gjennomført den 5-årige programevalueringen som et ledd i studiekvalitetssystemets reakkrediteringsprosess. Rapportene er nå til behandling hos Studiekvalitetskomiteen. De eksterne fagfelle for historie og religionsvitenskap har vært delaktige i dette arbeidet, og rapportene de leverte høsten 2022 har vært et viktig ledd i programevalueringen for begge fag. For religionsvitenskap vil funnene i rapporten være et viktig grunnlag for arbeidet med en større gjennomgang og revisjon av emneporteføljen, som er planlagt for 2023.

Den eksterne fagfellen for kulturvitenskap har også levert rapport i 2022. Kulturvitenskap gjennomførte i tillegg en større intern evaluering av masterprogrammet sitt.

Studieplansendringer og FRAM

Som et ledd i arbeidet med å legge opp til mer sammenhengende forskningstid og som pilotinstitutt for UiBFRAM, har historiefaget gjort markante endringer i undervisningsrekkefølgen for bachelorprogrammet i historie. Programmet går fra våren 2023 over til en blokkmodell med to emner på 15 studiepoeng som tas etter hverandre hvert semester på 100- og 200-nivå. Samtidig byttes rekkefølgen på emnene, slik at studenter begynner med oversiktsemner i både eldre og nyere historie før de setter i gang med fordypningsemner. På denne måten for bachelorprogrammet en tydelig, koherent profil (introduksjonsemne, oversiktsemner, fordypningsemner, spesialiseringsemner, og dessuten eldre historie før nyere historie). Vi mener at denne profilen vil gjøre det lettere for studentene å se en tydelig progresjon i studiet, og håper samtidig at det vil ha positive utslag for gjennomstrømming.

Arkeologi har praktisert blokkundervisning fra tidligere, men har gjennomført revisjoner av emnene for å tydelige oppbygging og forenklet timeplan for undervisningen.

Kulturvitenskap har også gått over til blokkundervisning, både i bachelorprogrammet og masterprogrammet. Dette har medført justeringer i emnebeskrivelser og obligatoriske aktiviteter.

Religionsvitenskap planlegger en større revisjon av emneporteføljen i 2023. Målet er å slanke porteføljen, spesielt av fordypningsemner, og samtidig koble fordypningsemnene tettere på staben, som har gjennomgått utskiftninger de siste årene gjennom avganger og nyansettelser.

Redesign av lektorutdanningen

Arbeidet med redesign av lektorutdanningen har stått sentralt for instituttet i 2022. Programstyret for lektorutdanningen ved AHKR, utvalg for undervisning- og internasjonisering (UUI), fagkoordinatorer og ledergruppen har hatt saker knyttet til redesignprosessen oppe til drøfting gjennom hele året. Gjennom drøfting i utvalg har det også vært sentralt for AHKR at instituttets lektorstudenter blir innlemmet i arbeidet og får bidratt med sine synspunkt. I tråd med at forslagene for redesign ble mer konkrete, har representanter for historie og religionsvitenskap utviklet egne modeller for å vurdere hvordan instituttet kan rigge et best mulig tilbud til lektorstudentene i flere av de foreslåtte modellene. Dette arbeidet vil fortsette og videre konkretiseres i 2023 når en modell er valgt.

Arbeidslivsrelevans og praksis

AHKR tilbyr emnet AHKR201: Praksis i arbeidslivet. Her kommer studentene i kontakt med aktuelle arbeidsgivere innenfor kultur-, museums- og universitetssektoren og får prøvd seg ut i arbeidslivet som en integrert del av studiene. Instituttet opplever økt etterspørsel og interesse for emnet, både fra samarbeidspartnere og fra studenter. Videreutviklingen av emnet med nye samarbeidspartnere og god rekruttering av studenter har vært et fokusområde for instituttet i 2022, og det er ønskelig å ekspandere emnet videre innenfor de ressursmessige rammene til instituttet.

Videre er det viktig å påpeke at studieprogrammene i arkeologi utdanner studenter til et spesifikt yrke. Andelen praksisemner i studiet har økt med opprettelsen av ARK105 og ARK216. I tillegg har fagmiljøet inngått nye hospiteringsavtaler som studenter i 2022.

Internasjonisering og utveksling

Økt oppslutning knyttet til studentutveksling har vært et fokusområde for instituttet i flere perioder og over mange år. I etterkant av pandemien har instituttet likevel primært fokusert på å gjenoppbygge en god studiehverdag lokalt. For 2023 foreligger det konkrete planer om en økt satsing på studentutveksling, blant annet gjennom en delegasjonsreise til Berlin og Leipzig med fire studentambassadører, som har som mål å fremme utvekslingsaktivitet både for historiefaget spesifikt og for instituttet som helhet.

I 2022 gjennomførte instituttet igjen emnene AHKR210/215 ved Det norske institutt i Roma, der en gruppe på 11 studenter studerte det antikke Roma gjennom forelesninger, byvandring og utforskning av ruiner. I tillegg til dette ble emnet ZOR201 gjennomført i samarbeid med SOAS, også ved Det norske institutt i Roma.

Studiekvalitetsmelding

Institutt for fremmedspråk

mars 2023

I tråd med kravene i UiB sitt kvalitetssystem for utdanning, presenterer Institutt for fremmedspråk med dette årsrapport for 2022. Årsrapporten begynner med svar på punktene bestillingen fra fakultetet ba oss løfte frem om studentaktiv læring, arbeidslivsrelevans, utveksling, forskningsarbeid og gjennomføring på MA-nivå, og arbeid med redesign av lektorprogrammet. Etterpå kommer korte oppsummeringer av egenvurdering av studieprogram ved instituttet og plan for oppfølging av de enkelte programstyrene sine rapporter for de ni språkfagene ved IF.

Arbeid med studentaktiv læring

Flere studieprogram har innført studentaktiv læring. En viktig pådriver ved redesign av bachelorprogrammet i engelsk var ønsket om mer studentaktiv undervisning og flere og varierte arbeidskrav. Det første redesignete emnet, ENG122, ble tilbudt høsten 2022 og har studentaktiv læringsform som hverandrevurdering, muntlig presentasjoner med responser til disse. Alle deler av bachelorprogrammene i fransk og japansk har nå studentaktiv læring og omvendt undervisning som grunnprinsipp. Generelt er studentaktiv læring viktig i språkfag ettersom aktiv, muntlig bruk av fremmedspråket er en forutsetning for å opparbeide kompetanse i det.

Tradisjonen tro arrangerte IF også i 2022 månedlige temamøter for alle ansatte. Vi hadde tre temamøter som på ulike måter var knyttet til undervisning og læringsmiljø: I februar inviterte vi UiB Læringslab til å komme og forklare hvilket omfang ECTS-studiepoeng faktisk har for studenter når det gjelder antall studietimer i tillegg til forelesninger/undervisning. Temamøtet i august handlet om det brede kurstilbudet ved UPED, ved Robert Gray fra Institutt for pedagogikk, og med påfølgende diskusjon. Møtet i november dreide seg om veiledning av MA- og PhD-studenter, der dyktige, erfarne veileder fra egne rekker innledet til diskusjon.

Arbeid med bedre kontakt mellom studenter og arbeidslivet, og større bevissthet hos studenter om hva utdanningene kan brukes til

Emnet FRANPRAX – Praksis i bokindustrien, skal synliggjøre den faglige kompetansen franskstudiet gir i praksis ved aktuelle institusjoner og virksomheter innenfor bokindustrien. I 2022 hadde FRANPRAX studenter praksis ved Fika(s) skandinavisk kulturfestival (Montreal), Litteraturhuset (Bergen) samt deltok i oversettelses arbeid av dikt fra norsk til fransk.

Emnet SAP100 - Språkstudenter i arbeidspraksis, er et tilbud til alle språkstudenter ved instituttet. Gjennom forelesninger, nettsamlinger og praksis setter emnet fokus på forskningstilnærminger til profesjonspraksis, interkulturell kommunikasjon og kompetanse, samt hvordan presentere seg selv i en CV.

Vi videresender informasjon til studentene om jobbsøkerkurs, praktikantstillinger og lignende via studieprogram- og instituttsidene i Mitt UiB. Fagkritisk dag er også anledning til å sette fokus på arbeidslivsrelevans. På bestilling fra fagutvalget for engelsk, deltok engelsk fagmiljøet i 2022 med et opplegg om karrierer innen forskning og administrasjon som er mulig med engelskutdannelse. Lærernes dag er også en anledning til å profilere samfunns- og arbeidslivsrelevansen av forskning gjort ved IF. I 2022 var IF representert med 4 innlegg.

Vi har lest Innstilling fra sakkyndig komité for tilsynet med kvalitetsarbeidet ved Universitetet i Bergen. Et av NOKUTs forslag til forbedring er at UiB styrker innspill fra samfunns- og arbeidslivet i kvalitetssystemet. Vi er åpne for inkludering av representanter fra samfunns- og arbeidslivet i studiekvalitetsprosessene på instituttnivå og ser hvordan dette kan bidra til å styrke arbeidslivsrelevans av våre studieprogram og bedre kommunisere denne relevansen til våre studenter.

I forbindelse med redesign-prosessen på arabisk har vi vært i kontakt med både UiB Videre og Sammen Karriereveiledning for å få innspill og idéer til hvordan vi kan utvikle treffsikker kontakt med relevante, lokale arbeidsgivere. Kunnskap og erfaring fra denne prosessen vil kunne bli nyttig for flere fag i fremtiden.

Utveksling som et viktig verktøy for språkfag

Utveksling er et viktig verktøy for våre studenter til å bli dyktigere på fremmedspråket de studerer, samt til å ta emner innen temaområder vi selv ikke har mulighet til å tilby. Studenter på våre bachelorprogrammer pleier å ta frie studiepoeng mens de er på utveksling i 5. og/eller 6. semester. Lektorstudenter som vil på utveksling, reiser som oftest i 4. semester og må erstatte emner innen fag 2 på læresteder de reiser på utveksling til. Arbeidet med den faglige godkjenningen for erstatningsemner er krevende, og vi derfor jobber med å få avtaler på plass som er bedre tilrettelagt for disse lektorstudentene. Bachelorprogrammet i japansk har ett års utveksling som en obligatorisk del av BA-programmet, der studenter tar valgfrie emner mens de er på utveksling.

Vi også har korttidsopphold i utlandet knyttet flere emner ved IF. I vårsemesteret får studenter ved ENG125 (Britisk litteratur og kultur) tilbud om et to ukers studieopphold ved Studiesenteret i York. Om våren, får studenter ved FRAN121, FRAN122, FRAN621 og FRAN622 (emner i fransk grammatikk og fransk litteratur) tilbud om et fire ukers opphold ved Det fransk-norsk studiesenteret i Caen. RUSPZ132 (russisk språk og kultur) er et emne som i sin helhet avvikles i utlandet, vanligvis ved Det lingvistiske senter ved Petrozavodsk statsuniversitet, Russland. Grunnet krigen i Ukraina, måtte undervisningen høsten 2022 flyttes til Multilingua Keelekeskus/Language Center i Tallinn, Estland. Tyskfag på 100-nivå om våren tilby et opphold på tre uker ved Det tysk-norske studiesenteret ved Universitetet i Kiel. KFK emnene i spansk og tysk også tilby en ukes opphold henholdsvis i Granada og Berlin. Mot slutten av 2022 søkte fagmiljøet i italiensk om å gjøre Erasmus+ BIP (Blended Intensive Program) til en integrert del av emnene ITAL203 og ITAL301 (emner i italiensk språk, språkhistorie og språkvariasjon). Søknaden ble innvilget og studenter deltok allerede fra våren 2023.

Over de siste fire årene har i gjennomsnitt 38% av de med oppnådd bachelorgrad på våre 9 bachelorprogrammer vært på utveksling:

Kvalifikasjoner og utveksling BA-programmer ved IF (STAR studieprogramledere rapport)

	Antall kvalifikasjoner	Antall med utveksling	% antall med utveksling
2019	63	29	46%
2020	90	49	54%
2021	85	22	26%
2022	61	14	23%
SUM	299	114	38%

Arbeid med å innlemme studentene i forskningsarbeid og utdanne en større andel kandidater på masternivå

Fagmiljøet i japansk har i 2022 fornyet bachelorprogrammet og introdusert to 5-poengsemner med fokus på forskningsfeltet Japan-studier. Behovet for etableringen av slike emner ble uttrykt av fagmiljøet i den siste 5-årige evalueringen på programmet, og iverksettingen planlegges startet fra høsten 2023. Dette gjøres for å sikre en gradvis progresjon i akademiske ferdigheter frem mot bacheloroppgaven og deretter nytt MA-program, som også tar til høsten 2023.

Flere masterprogrammer ved IF, bl.a. engelsk (inkludert erfaringsbasert), fransk og spansk, har emner i forskningsmetoder som er obligatoriske for de respektive programmene og gir studentene et praktisk og teoretisk grunnlag for selvstendig forskningsarbeid innen disiplinene. I tilknytning til masteroppgaven på engelsk holdes tre "Work in progress"-seminarrekker (ett for litteratur, ett for lingvistikk og ett for didaktikk).

Hvordan arbeider dere med redesignprosessen for lektorutdanningen?

IF har fire språkfag involvert i lektorutdanningen: engelsk, tysk, fransk og spansk, og er representert i arbeidsgruppen ved Sigrid Ørevik fra engelsk. I november hadde vi en runde via UUI der de fire fagmiljøene ble bedt om å spille inn synspunkter til instituttet til forslaget om ny modell. Tidlig i 2023 har vi hatt et dialogmøte, der alle fire fag har vært involvert.

Det er utfordrende organisatorisk å hele fire fag representert, uten et samlende programstyre for alle fire. Instituttet har derfor bestemt å opprette et slikt fellesorgan for fremtiden.

Status og planer for EVU-tilbudet

IF har et betydelig undervisningstilbud innen etter- og videreutdanning, i tråd med prioriteringen uttrykt i Handlingsplanen for EVU. Tilbudet genererer store inntekter for fakultetet og den gode studenttilstrømmingen det fører med seg er viktig og inspirerende for fagmiljøene. Foruten to betalingsemner i arabisk, har vi seks Kfk-emner (videreutdanning for lærere) og en rekke fjernstudieemner på 100-nivå i flere språkfag (fransk, italiensk, spansk og tysk). I tillegg har vi et erfaringsbasert masterprogram i engelsk som er omtalt nedenfor under engelskfaget. Mange av EVU-ernene våre evalueres, og vi jobber med å få på plass mer systematiske rutiner for dette.

I 2022 startet vi en gjennomgang av EVU-tilbudet ved instituttet med sikte på å finne en modell som er bærekraftig. Vi har inngått et samarbeid med UiB Videre, som gir oss god informasjon om muligheter, restriksjoner og finansieringsmodeller. Et planlagt tiltak er å få opptak til fjernstudieemnene til å gå gjennom Samordna opptak. Tallmateriale for EVU-ernene finnes i vedlegget.

Vurdering av og plan for oppfølging av programstyrene sine egenvurderinger

ARABISK

Vurdering av egenvurdering BA i arabisk

	2022	2021	2020	2019
Aktive studenter	36	43	46	36

Faget har god studenttilstrømming, og evalueringene særlig på 200-emnet er positive. Studentevalueringer viser at studentene har ulike forventninger til emnene generelt, noe som trolig henger sammen med deres ulike bakgrunner. Mange studenter ønsker mer tid på eksamen.

I de senere år har programmet en stor andel morsmålsbrukere blant studentene, mens norske studenter uten forhåndskunnskaper er i mindretall. Den tredje gruppen er såkalte «heritage»-studenter (tospråklige, oppvokst i Norge). Det er en særlig utfordring for underviserne å legge til rette for god undervisning når en gruppe av studentene har svake norskferdigheter og lite kunnskap om grammatikk. Et grep har vært å gjøre «mestring av bruk av språkvitenskapelige begreper» til en del av læringsutbyttet for flere emner, med tilsvarende endringer i eksamensoppgavene. Et annet grep har vært å avskaffe kravet om obligatorisk oppmøte til undervisning. Fagmiljøet har tidligere foreslått å opprette en egen undervisning spesielt for morsmålsbrukerne, med tilpassete oppgaver. Et nyere forslag går ut på å begrense opptaket til enkeltemner, som mange av de arabisktalende går på.

Fakultetsstyret vedtok i desember 2022, med bakgrunn i studiekvalitetskomitéens rapport, at BA-programmet i arabisk ikke kan reakkrediteres i sin nåværende form, og instituttet hadde allerede i forkant av dette vedtaket initiert en omfattende redesignprosess som nå er godt i gang. Sonderingssamtaler med naboinstituttet AHKR, faglige samtaler med ekstern fagperson, veiledning fra UiB læringslab samt studentverksted er gjennomført.

Plan for oppfølging: Det er en del usikkerhet knyttet til programmets fremtid, men instituttets redesignprosess fortsetter, med arbeidsrelevans som et særlig viktig punkt fremover. Bemanningssituasjonen gjør det nødvendig å vurdere oppstart annethvert år for et fornyet program. Instituttet vurderer å kontakte IKOS ved UiO, som p.t. er det eneste andre læringsstedet i norsk høyere utdanning som tilbyr arabiskstudier, for å diskutere mulig undervisningssamarbeid.

ENGELSK

Vurdering av egenrevisering BA i engelsk

	2022	2021	2020	2019
Aktive studenter	119	142	147	163

Bachelorprogrammet i engelsk tilbyr kurs i både lingvistikk og litteratur/kultur, og har vært gjennom en redesign-prosess, med forbedret opplegg som er i ferd med å gradvis iverksettes fra høsten 2022. En viktig bakgrunn for fornyelsen har blant annet vært ønsket om mer studentaktiv undervisning og flere og varierte arbeidskrav. De gamle emnene med 10+5stp. og 3x5 stp. erstattes med to 15-emner med forskjellige typer obligatoriske arbeidskrav, som muntlige(gruppe)presentasjoner, skriftlige innleveringer og flervalgstester. Fra 2024 vil det være mulig med full spesialisering på 200-nivå, hvor studentene kan velge to av fire tilbudte 15-emner, og der bacheloroppgaven på 15 poeng er tilknyttet et av disse.

Programstyret er i hovedsak fornøyd med gjennomføringen av programmet, men på både lingvistikk- og litteraturdelen av studiet meldes det også for 2022 om relativt lavt aktivitetsnivå blant studentene, samt om stadig høy strykprosent særlig på lingvistikk. Sluttevalueringene er stort sett gode, men svarprosenten lav. Ekstern fagfelle for lingvistikk anbefalte så tidlig som i 2017 at oppmøte til undervisning gjøres obligatorisk. Ekstern fagfelle for litteratur roser innhold og opplegg, men anbefaler å gi studentene mer detaljerte tilbakemeldinger på tekstene sine.

Plan for oppfølging: Når det re-designete programmet kommer godt i gang, vil fagmiljøet ved engelsk selv kontinuerlig evaluere utviklingen, samt følge opp eventuelle utfordringer, selvsagt innenfor

rammene de er gitt og med ressursene de har til rådighet. Instituttet følger med og støtter dem i dette arbeidet.

Vurdering av egenvurdering MA i engelsk

	2022	2021	2020	2019
Aktive studenter	37	43	38	41

Programstyret er tilfreds med gjennomføringen av programmet, og nivået i mange av emnene har vært høyt. Det har vært gode eksamensresultater og lite frafall også i 2022.

Svakhetene som meldes inn er stort sett de samme som tidligere:

- Praksisperioden i lektorprogrammet medfører lav deltagelse i undervisningen.
- Lektorstudentene mangler fordypning i fagdisiplinene, særlig litteratur.
- Skoleeksamen som eksamensform er lite tilfredsstillende, og ekstern fagfelle har anbefalt å gå over til hjemmeeksamen eller semesteroppgave.
- Svak egeninnsats fra studenter i forhold til forventningene er en utfordring.

Et nytt moment som meldes inn er at antall studenter på tvers av emner/disipliner varierer sterkt.

I egenvurderingen for 2021 påpekte programstyret at når endringene fra redesignprosjektet for engelsk er iverksatt, kan det være behov for å se på masterprogrammet som helhet, for å vurdere om endringene på bachelornivå gjør at masternivå også bør revideres noe. Dette foreslås ikke spesifikt i årets egenvurdering,

Plan for oppfølging: Fagmiljøet arbeider kontinuerlig med å følge opp utfordringene i programmet innenfor rammene de er gitt og med ressursene de har til rådighet. Instituttet følger med og støtter dem i dette arbeidet, og vil oppfordre til tiltak for å rette opp i de innmeldte svakhetene.

Vurdering av egenvurdering erfaringsbasert MA i undervisning med fordypning i engelsk

	2022	2021	2020	2019
Aktive studenter	42	40	29	27

VID-MAUENG er et fireårig deltidsstudium for lærere, der fullført og bestått studium gir masterkompetanse. Egen- og studentevalueringer for 2022 har vist at programmet fungerer godt, og studentene er fornøyde, bl.a. med god balanse mellom teori og praksis. Antall forelesere involvert i ett av emnene har vært høyt og er blitt redusert. Av kritikk nevnes problemer med innlevering i Inspira samt stor variasjon når det gjelder veileders tilbakemeldinger på prosjektoppgaver.

Ekstern fagfelle dekker både engelsk- og norskfaget, og rapport for to av engelskemmene i 2022 er levert, med positivt resultat. Det påpekes at gjennomføringsgraden på normert tid er noe lav, og at det er særlig på masteroppgaven at tempoet senkes. Bedre integrering mellom disiplinerner og didaktikkerner og mer kontakt mellom faglærere trekkes frem som viktig for å skape mer helhet i programmet, som er beregnet på erfarne lærere.

Plan for oppfølging: Fagmiljøet arbeider kontinuerlig med å følge opp utfordringene i programmet innenfor rammene de er gitt og med ressursene de har til rådighet. Instituttet følger med og støtter dem i dette arbeidet.

FRANSK

Vurdering av egenvurdering BA i fransk

	2022	2021	2020	2019
Aktive studenter	20	18	21	27

BA-programmet i fransk har lenge slitt med lav studentrekruttering, men de nettbaserte årsstudiene, som har en del felles undervisning med BA-programmet, har god tilstrømming.

Alle deler av programmet har nå studentaktiv læring og omvendt undervisning som grunnprinsipp og alle de digitale ressursene har gjort det noe lettere å drive årsstudiet på nett. Det har likevel vist seg nødvendig å sikre nettstudentene tilstrekkelig undervisning, noe som ble gjort i 2022, med godt resultat. Likevel krever nettstudiene fortsatt mye selvstudier for studentene, mens de har medført en vesentlig økning i undervisnings- og sensurarbeid blant de ansatte. Fagmiljøet ønsker å innføre en digital språklab etter mønster fra UiO, som kan inkluderes som en del av undervisningen i flere emner.

Den største utfordringen på litteratursiden er ifølge fagmiljøet for lite forhåndskunnskaper i fransk fra skolen og for lite forberedelse til undervisningen. Tiltak som mer systematisk vokabularlæring er innført for å bøte på dette. På grammatikksiden stiller studentene mer forberedt, men der er det heller ikke så mye tung lesing. Fagmiljøet spør seg om for mange og gode læringsressurser kanskje fører til mindre innsats hos studentene, ettersom karaktersnittet har holdt seg på det samme (C).

Rapport fra ekstern fagfelle ble ikke levert pga sykdom.

Plan for oppfølging: Fagmiljøet ved fransk arbeider kontinuerlig med å følge opp utfordringene i programmet innenfor rammene de er gitt og med ressursene de har til rådighet. Instituttet følger med og støtter dem i dette arbeidet.

Vurdering av egenvurdering MA i fransk

	2022	2021	2020	2019
Aktive studenter	15	15	12	15

To av emnene på MA-programmet i fransk er digitale, og drives i samarbeid med NTNU. På det ene emnet bytter man på ansvar mellom institusjonene, mens det andre er et samarbeid gjennom semesteret. Dette siste betyr en del ekstraarbeid i form av utfordringer av teknisk og informasjonsflytmessig art, men emnet er etter hvert godt innarbeidet og holder høy kvalitet med fornøyde studenter. Det vurderes å inkludere noen fysiske samlinger underveis i fremtiden, for å styrke studiemiljøet på tvers av institusjonene.

Programmet har dårlig rekruttering blant norske studenter, noe som gir grunn til bekymring. Takket være Norcam-/Norpart-samarbeidet med Kamerun har flere kurs likevel mange dyktige, aktive studenter.

Masterseminaret er en viktig møteplass for studenter på alle nivå, og er blitt en viktig hjørnestein for fagmiljøet.

Plan for oppfølging: Fagmiljøet arbeider kontinuerlig med å følge opp utfordringene i programmet innenfor rammene de er gitt og med ressursene de har til rådighet, og instituttet følger med og støtter dem i dette arbeidet.

ITALIENSK

Vurdering av egenvurdering BA i italiensk

	2022	2021	2020	2019
Aktive studenter	18	19	16	13

Programmet sliter med studenttilstrømming, men etter etableringen av nettbaserte årskurs (EVU) så man en kraftig økning i studenttall, noe som tyder på sterk interesse for italiensk som fremmedspråk i Norge. Fagmiljøet er lite, men aktivt, og har maktet å sørge for en grad av ekstern finansiering og verdifull undervisningshjelp i form av praktikanter. Studentevalueringer viser fornøyde studenter som deltar aktivt både på forelesninger og i ekstraaktiviteter.

Studiekvalitetskomitérapporten for 2022 konkluderte med at programmet anbefales reakkreditert, men under tvil. Tvilen skyldes i hovedsak den lave studenttilstrømmingen, svak kandidatproduksjon og den utfordrende bemanningssituasjonen på bare to faste stillinger. Det bør nevnes at rapporten dreide seg om selve programmet, og ikke tok høyde for den store studenttilstrømmingen på nettkursene, som derfor lett går under radaren i studiekvalitetsarbeid.

Programstyret for italiensk er i gang med å diskutere fornyelse av noen av de ordinære kursene, for å sikre et godt didaktisk tilbud. Styret er svært fornøyd med utviklingen av nettkursene og ønsker å styrke disse. ITAL624 ble opprettet høsten -22, og kommer i tillegg til ITAL620 og ITAL621.

Plan for oppfølging: Fagmiljøet ved italiensk arbeider kontinuerlig med å følge opp utfordringene i programmet innenfor rammene de er gitt og med de begrensede ressursene de har til rådighet. Instituttet følger nøye med og støtter dem i dette arbeidet, med mål om å sikre full reakkreditering ved neste korsvei.

Vurdering av egenvurdering MA i italiensk

	2022	2021	2020	2019
Aktive studenter	9	11	5	7

Masterprogrammet i italiensk har oppstart annethvert år og tok sist opp høsten 2021. Noen studenter er deltidsstudenter, men alle oppmeldte er aktive. Fagmiljøet trekker studentene inn i sine ulike internasjonale forskningsaktiviteter. MA-studentene har også hatt nytte av de eksternfinansierte kreftene (se BA).

Studiekvalitetskomitérapporten for 2022 konkluderte med at programmet anbefales reakkreditert, men under sterk tvil. Tvilen skyldes i hovedsak det lave studentantallet, den svake gjennomføringsprosenten og den utfordrende bemanningssituasjonen på bare to faste stillinger. Den «sterke» tvilen må ses i sammenheng med vurderingen av BA-programmet, og det samlede presset.

Ettersom programmet har begrenset med undervisningsressurser, vurderer fagmiljøet å jobbe i retning av et Erasmus Joint Master Program, der man kan ta relevante emner ved bestemte europeiske universiteter som en del av graden ved UiB.

Plan for oppfølging: Fagmiljøet arbeider kontinuerlig med å følge opp utfordringene i programmet innenfor de stramme rammene de er gitt og med de begrensede ressursene de har til rådighet. Instituttet følger nøye med og støtter dem i dette arbeidet, med mål om å sikre full reakkreditering ved neste korsvei.

JAPANSK

Vurdering av egenvurdering BA i japansk

	2022	2021	2020	2019
Aktive studenter	119	127	140	128

Programmet har høye søkertall, og melder om kapasitet til å ta opp 30 nye studenter hver høst. Programmet har ett års obligatorisk utveksling til Japan, med utreise midt i vårsemesteret. Fra våren 2022 kunne man endelig sende ut alle søkere, etter flere år med pandemi og stengte grenser. Frafallet har vært relativt lavt over flere år, men en del studenter kommer ikke tilbake og fullfører etter at utvekslingsåret deres er ferdig.

Studentevalueringene er gode. For å styrke studiemiljøet, redusere frafall og sikre rekruttering til ny MA, er det opprettet faste, forpliktende studiegrupper for hvert kull fra våren 2022.

Etter samtale med kinesiskfaget, er det besluttet at samarbeidet om bacheloroppgaveemnet, som i noen år har vært felles med kinesisk, skal avsluttes for godt. Det skyldes koordineringsutfordringer, for stor studentgruppe (over 50), og vansker med å gjøre undervisningen relevant nok for begge fag. Det japanske emnet (EAS250) er gjort heldigitalt, ettersom ikke alle studenter kan komme tilbake til Bergen etter utveksling. Selv om akkurat dette samarbeidet er avsluttet, er fagmiljøene innstilt på økt kontakt fremover.

Faget er inne i en omfattende utviklingsprosess, og søknad om opprettelse av MA-program i japansk ble levert i august 2022, med planlagt oppstart høsten 2023 (oppstart annenhver høst). I forlengelsen av dette blir også BA-programmet revidert og fornyet, ved å stykke opp de store språkemnene til mindre emner, samt etablere egne 5-poengsemner om forskningsfelt i Japan-studier, med lese- og skrive trening, og som leder opp mot bacheloroppgaven på slutten.

Plan for oppfølging: Fagmiljøet ved japansk har god kontroll på egen ressursituasjon, og er nøye med å holde seg innenfor rammene faget er gitt. Faget er p.t. inne i en utviklingsprosess, med nytt MA-program om hjørnet. Instituttet følger med og støtter dem i dette arbeidet.

KINESISK

Vurdering av egenvurdering BA i kinesisk

	2022	2021	2020	2019
Aktive studenter	85	91	88	72

Programmet for 2022 ble godt gjennomført, og studentene er fornøyde. Kinesisk fagmiljø er det nyeste ved instituttet, og programmet er derfor i stadig utvikling, med mye idémyldring og diskusjon. Det nåværende programmet består i stor grad av språkemner, foruten 100-kurset og det avsluttende bacheloroppgaveemnet, som begge i stor grad dekker realia-tematikk.

Av forbedringspunkter som diskuteres kan nevnes:

- Sikre bedre overgang mellom 100- og 200-nivå, og fra 200-nivå til MA.
- Sikre bedre sammenheng mellom de to realiaemnene, eller evt. inkorporere mer realia gjennom hele programmet
- Vurdere å begynne språkopplæringen tidligere, helt fra førstesemesteremnet.
- Sørge for en bedre kobling mellom studentenes behov og undervisernes kompetanseområder.

Ekstern fagfelle har levert rapport i 2022 for KIN101-104. Rapporten er positiv, men gjør oppmerksom på høy strykprosent på en del emner. Studentevalueringer ble ikke gjennomført for 2022, og det jobbes med å få på plass bedre rutiner for dette.

Undervisningssamarbeidet med japansk om bacheloroppgaven er avsluttet, av flere grunner (se japansk). De to fagmiljøene er imidlertid innstilt på økt kontakt fremover i ulike former.

Plan for oppfølging: Kinesiskfaget er i utvikling, og fagmiljøet arbeider kontinuerlig med å følge opp utfordringene i programmet innenfor rammene de er gitt og med ressursene de har til rådighet. Instituttet følger med og støtter dem i dette arbeidet. Ettersom japanskprogrammet er mer etablert enn det kinesiske, oppfordrer instituttet til økt kontakt mellom fagmiljøene og noe veiledning når det gjelder fagutvikling.

Vurdering av egenvurdering MA i kinesisk

	2022	2021	2020	2019
Aktive studenter	6	-	-	-

MA-programmet i kinesisk er nytt og har oppstart annenhver høst, med aller første oppstart høsten 2022. Det var opprinnelig hele 12 søkere til programmet, som er over kapasitet.

Det er noe tidlig å evaluere programmet p.t. De to emnene i første semester av MA er KIN301 og 302 ble gjennomført med godt resultat ifølge fagmiljøet.

En utfordring som merkes er nivåvariasjon mellom studentene og hva de har av forkunnskaper og forferdigheter. Å videreutvikle både BA-programmet og MA-programmet med dette for øye er derfor viktig.

Plan for oppfølging: Kinesiskfaget er i utvikling, og fagmiljøet arbeider kontinuerlig med å følge opp utfordringene i programmene innenfor rammene de er gitt og med ressursene de har til rådighet. Instituttet følger med og støtter dem i dette arbeidet.

LEKTOR

Vurdering av egenvurdering integrert MA lektorutdanning i fremmedspråk

Aktive studenter	2022	2021	2020	2019
engelsk	151	142	139	145
fransk	8	13	15	16
spansk	33	32	23	8
tysk	15	19	16	21
samlet	207	206	193	190

Programmet MAFR-LÆFR (lektorutdanning med master i fremmedspråk) er et integrert studieprogram som består av disiplindefag i lingvistikk og litteratur/kultur, didaktikkemner, pedagogikkemner og praksisemner.

Studentantallet har økt de senere år, særlig innen engelsk. Dette har medført at undervisningen på deres første didaktikk-emne foregår i et auditorium, noe som ikke er ideelt med tanke på studentaktivitet. Lærerstreiken i 2022 fikk i noen uker konsekvenser for studenter som skulle i praksis, og det ble arbeidet for alternative løsninger.

Hovedutfordringen på programmet er undervisningskollisjoner, og dermed lav deltagelse i emner som kolliderer med praksis. En annen er manglende fordypning i litteratur på engelsk master gjør at lektorstudenter stiller svakere enn andre studenter på det feltet.

Studiebarometeret viste at studenter på programmet er godt fornøyde når det gjelder utvikling av selvstendighet og kritisk tenkning, og vurderingsformene fikk også høy skår. Den laveste skåren gjaldt organisering og faglig sammenheng. Det siste er godt kjent og noe det arbeides kontinuerlig med i lektorprogrammet, som er inne i en prosess med redesign.

Plan for oppfølging: Fagmiljøet arbeider kontinuerlig med å følge opp utfordringene i programmet innenfor rammene de er gitt og med ressursene de har til rådighet. Instituttet følger med i den større redesignprosessen på lektorprogrammet og støtter fagmiljøet i deres arbeid.

RUSSISK

Vurdering av egenvurdering BA i russisk

	2022	2021	2020	2019
Aktive studenter	40	49	51	47

BA-programmet i russisk holder god kvalitet, og ble anbefalt reakkreditert av Studiekvalitetskomiteen av 2022.

Søkertallet ved faget var noe lavere i 2022 enn vanlig, noe som kan skyldes Russlands invasjon av Ukraina. Situasjonen har skapt store utfordringer når det gjelder studentutveksling og kontakt med kolleger i Russland. På programmet har man sørget for endringer i emners innhold, for å sikre bedre forståelse av krigshendelsene. Det er også gjort grep for å løfte frem ukrainsk kultur, historie, litteratur og språk der det er mulig.

En del studenter fra andre program tar RUS100 og RUS121 som enkeltemner. Disse kommer fra f.eks. sammenliknende politikk, sosialantropologi, kinesisk og kunst.

Fagmiljøet tar utfordringer med frafall og gjennomføringsgrad på alvor, og har reintrodusert obligatorisk oppmøte til undervisning som ett tiltak for å bøte på lav tilstedeværelse. De har også fått god kontroll på egen ressurssituasjon, og har funnet å måtte kutte i noe av undervisningen på flere emner, både på 100- og 200-nivå. Dette blir så etter beste evne delvis kompensert på andre måter, som i form av øvingsoppgaver eller timer med språkpedagog.

Plan for oppfølging: Fagmiljøet ved russisk arbeider kontinuerlig med å følge opp utfordringene i programmet innenfor rammene de er gitt og med ressursene de har til rådighet. Instituttet følger med og støtter dem i dette arbeidet.

Vurdering av egenvurdering MA i russisk

	2022	2021	2020	2019
Aktive studenter	8	8	10	8

Programmet har 5 aktive studenter på masternivå. Gjennomføringsgraden de siste årene har vært lav, men dette skyldes permisjoner, sykemeldinger og at flere er deltidsstudenter.

Kursdelen på programmet består av 45 poeng med obligatoriske emner og mulighet for 15 poeng med importemner. Alle mastergradsstudentene får tilbud om felles oppgaveseminar og muntligtimer. Det

er også etablert to lav-ressurseemner på til sammen 15 poeng ved programmet, men disse var det ikke mulig å tilby i 2022, sik at poengene måtte tas andre steder (importemner).

Som på BA-programmet ble det gjort innholdsmessige tilpasninger på masternivå med tanke på Russlands invasjon av Ukraina. Det gjaldt emnet om kultur, språk og politikk, som allerede var høyst relevant og et sammenlignende perspektiv på russisk og ukrainsk språk/språkpolitikk.

Faget fikk ny ekstern fagfelle i 2020 som skulle vurdere MA-emner i 2022, men dette er blitt utsatt pga sykdom.

Plan for oppfølging: Fagmiljøet ved russisk arbeider kontinuerlig med å følge opp utfordringene i programmet innenfor rammene de er gitt og med ressursene de har til rådighet. Instituttet følger med og støtter dem i dette arbeidet.

SPANSK

Vurdering av egenvurdering BA i spansk språk og latinamerikastudier

	2022	2021	2020	2019
Aktive studenter	16	21	16	19

BA-programmet er godt etablert, og er bygget opp rundt tre 10-poengsemner per semester. Programmet har gode, men litt fallende søkertall, men det nettbaserte årstudiet, som har en del fellesundervisning med campuskurs, kan vise til gode søkertall. Det jobbes både med rekruttering og bedring av kandidatproduksjon på programmet.

Studenter gir generelt gode tilbakemeldinger, men det er ikke meldt om studentevalueringer for 2022, og det er heller ikke levert noen programsensorrappport i løpet av 2022.

Programstyret melder om stort arbeidspress på underviserne, og man har måttet redusere undervisningsmengden til et absolutt minimum på enkelte emner.

Plan for oppfølging: Fagmiljøet arbeider kontinuerlig med å følge opp utfordringene i programmet innenfor rammene de er gitt og med ressursene de har til rådighet, og instituttet følger med og støtter dem i dette arbeidet.

Vurdering av egenvurdering MA i spansk språk og latinamerikastudier

	2022	2021	2020	2019
Aktive studenter	27	31	32	32

MA-programmet er godt etablert, men søkertallene er noe lave. Det meldes om noen studenter på lektorutdanningen blant søkerne. Tilpassingen til lektorstudenter har imidlertid vist seg krevende, ettersom man har måttet gå opp mot hele to måneder uten undervisning mens lektorstudentene er i langpraksis. Høsten 2022 kom det inn en klage fra studentgruppen som dreide seg om nettopp dette.

Studenter gir generelt gode tilbakemeldinger, men det er ikke meldt om studentevalueringer for 2022, og det er heller ikke levert noen programsensorrappport i løpet av 2022.

I likhet med på BA meldes det om stort arbeidspress på underviserne.

Plan for oppfølging: Fagmiljøet arbeider kontinuerlig med å følge opp utfordringene i programmet innenfor rammene de er gitt og med ressursene de har til rådighet, og instituttet følger med og støtter dem i dette arbeidet.

TYSK

Vurdering av egenrevisering BA i tysk

	2022	2021	2020	2019
Aktive studenter	16	21	16	19

Programmet er godt etablert og er veldrevet, men sliter med svak studenttilstrømming og lav kandidatproduksjon, og tar situasjonen på alvor. Studentantallet på de enkelte emnene rapporteres imidlertid av fagmiljøet som god. I likhet med f.eks. fransk, har tysk etablert flere parallelle nettemner (EVU) der en del av undervisningen er felles med emnene på BA. Ikke alle programstudenter er like fornøyde med felles nettbaserte øvingsgrupper, da de foretrekker fysisk undervisning. Tysk har også hatt ansvar for fellesemnet SEK100 på høsten.

Alle emner er blitt studentevaluert, og studentene kommer med konkrete forslag til endringer/forbedringer på de enkelte emnene.

Programmet har vært aktive med å digitalisere emneinnhold, i form av økt modulbruk og omfattende forberedelsespakker (video, podkast, oppgaver, tekster) i Mitt UiB, og dette arbeidet fortsetter. Det arbeides også med å gjøre kurs ved UB (bibliotek for humaniora) til obligatoriske deler av enkelte emner i programmet.

Ordningen med DAAD-lektor og språkassistent fortsetter og er av uvurderlig verdi for tyskfaget.

Kurset i Kiel er ikke lenger obligatorisk, og fagmiljøet jobber i stedet med å integrere tilbudet ved DNSZ bedre i programmet.

Det var ikke nok svar i Studiebarometeret til å få resultater der for tyskprogrammet, og ekstern fagfelle leverte ikke rapport i 2022.

Plan for oppfølging: Fagmiljøet ved tysk arbeider kontinuerlig med å følge opp utfordringene i programmet innenfor rammene de er gitt og med ressursene de har til rådighet, og instituttet følger med og støtter dem i dette arbeidet.

Vurdering av egenrevisering MA i tysk

	2022	2021	2020	2019
Aktive studenter	11	13	14	10

Programmet har få studenter, og har i lengre tid hatt et SAK-samarbeid med NTNU. Høsten 2022 var det tysk som hadde ansvar for samarbeidsemnet TASK319, med til sammen ca 8 studenter fordelt på de to institusjonene. Samarbeidet er godt, og digital undervisning fungerer greit, med de begrensningene formen har. Resten av emnene på MA er campusemner.

I likhet med på BA, er kurs ved UB (bibliotek for humaniora) gjort til obligatoriske deler av to av emnene i programmet.

Emnene trekker en del innvekslingsstudenter, og fagmiljøet merker seg at det er forsvinnende få norske studenter uten noen tilknytning til Tyskland som søker seg til programmet, og lurar på hva grunnen til dette kan være.

Plan for oppfølging: Fagmiljøet ved tysk arbeider kontinuerlig med å følge opp utfordringene i programmet innenfor rammene de er gitt og med ressursene de har til rådighet, og instituttet følger med og støtter dem i dette arbeidet.

Studiekvalitetsmelding for 2022

Institutt for lingvistiske, litterære og estetiske studium (LLE)

Tilbake til kvardagen

Pandemien sette i langt mindre grad preg på undervisninga i 2022 sjølv om timeplanen måtte leggjast på nytt nokre gonger før vårsemesteret. Det har vore ein overgangsfase der særleg studentane har blitt vane med at undervisning kan skje digitalt, og somme har ønska seg meir av dette, medan andre er veldig nøgde med at vi no har eit campustilbod med alt det inneber av undervisning og fagleg-sosial aktivitet. Studieadministrasjonen er no meir stabil, med fleire tilsette som no har vore her over lengre tid. Likevel har vi hatt utfordringar med noko vikarbruk, og det at nokre av rutinane kanskje har forsvunne litt under pandemien. Vidare har studieleiaren fungert som administrasjonssjef i nokre månader, noko som nok har ført til at ein ikkje har kunna følgt opp alt på så godt vis som ein skulle ønske. Heldigvis har studieleiaren hatt ei god støtte i ein av dei erfarne studiekonsulentane, som har tatt på seg nokre av oppgåvene i perioden. LLE er pilot i FRAM-prosjektet, noko som har ført til at vi har fått høve til å sjå litt på dei administrative systema knytt til undervisning. Til dømes har vi sett på korleis Mitt UiB kan nyttast på ein meir føremålstenleg måte, vi har fått gitt tilbakemeldingar om Leganto og vi skal halde på denne dialogen vidare. Ekstra glade er vi for at vi har fått unntak frå HFs utfyllande regel om at det skal gjennomførast vurdering begge semester. Dette blir innført frå og med våren 2024 som ei testordning. Vi håpar dette vil føre til at fleire gjennomfører i undervisningssemesteret, og ikkje ber med seg forseinkingar vidare i studieløpet. Vi opplever at få møter til midtsemestereksamen, så arbeidet som blir lagt ned frå fagleg og administrativ linje, kjennest unødig og overflødig. Vi held fram fokuset på å ha undervisning i balanse med ressursane, slik at dei som underviser også får nytta forskingstida si til forskning.

I svara på spørsmåla i bestillinga, nyttar vi døme frå nokre av fagmiljøa sine tilbakemeldingar i eigenvurderingane dei har levert, men også nokre døme frå rapportar frå eksterne fagfellar.

Oppfølging av fjorårets studiekvalitetsmelding

I studiekvalitetsmeldinga for 2021 avslutta vi med å liste opp kva vi ønskte å arbeide vidare med:

Å oppretthalde og fokusere på den gode kontakten med studentane gjennom fagutvalsarbeidet.

No har alle faga unntatt klassisk etablert fagutval, og Instituttutvalet er operativt. Vi har halde fram med frukostmøte for fagutval/instituttutval kvart semester. Instituttutvalet arrangerte kick-off for fagutval i haust, og dei har ansvaret for å fordele midlane som instituttet set av til fagutvalsarbeid.

Å oppretthalde fokuset på emne- og programevalueringar.

Digital kultur og allmenn litteraturvitskap leverte sine femårige programevalueringar i 2021 og begge studieprogramma i begge faga fekk reakkreditering. Vi minner stadig om studiekvalitetssystemet, og vi minner fleire gonger i semesteret om emne- og eigenvurderingar. Vi har tydeleg fokus på kva desse skal innehalde, og kva som er formålet. Dette ser ut til å ha fått noko betre feste enn tidlegare.

Å styrke dei studieadministrative rutinane for studiekvalitetsarbeidet.

Her har vi nok ikkje vore like bevisste. Men studieadministrasjonen følgjer opp når påminningane kjem. Vi er veldig glade for at arbeidet med rutinesamlinga på fakultetet blir tatt opp att. Vidare har studiekonsulentene i det enkelte fagmiljøet i større grad blitt bevisst på kva oppgåver som treng oppfølging og vedlikehald.

Å sette fokus på dei eksterne fagfellane og viktigheita av arbeidet dei gjer.

Alle fagmiljøa har per no ekstern fagfelle. Vi har òg sett ein auke i innleverte rapportar. Vi har fått synleggjort overfor fagmiljøa kor viktig det er at dei har tydelege avtalar for kva dei ønsker at fagfellen skal sjå på i oppnemningsperioden. I arbeidet med dei femårige programevalueringane, har ein òg fått integrert den eksterne fagfellen meir.

Å fokusere på tverrfagleg samarbeid på instituttet.

Dette er eit arbeid vi set mykje fokus på. Vi ser at somme fagmiljø er på tilbodssida for å krysse faggrensene ved å tilby undervisningssamarbeid, men dette er noko som treng modning. Det er gledeleg at fagmiljøa i digital kultur, teatervitskap og kunsthistorie har gått saman for å opprette eit felles innføringsemne til førstesemesterstudiet.

Å sjå på emne- og studieplanporteføljen og sjå kvar det kan gjerast gode endringar i hardt pressa fagmiljø.

Her har vi òg litt veg å gå, men det er planlagt revisjon/redesign av bachelorprogrammet i digital kultur. Vi synest det er gledeleg at dekanatet her har sett i gang eit arbeid med porteføljesprosjektet, som vi trur vil kunne vere eit godt startskot for å sjå på korleis vi kan forenkle og dimensjonere studietilbodet. «Endring for bevaring» er eit slagord vi har i mente når vi ser at finansieringa ikkje står i stil med den faglege breidda vi har eit ønske om å kunne tilby.

Svar på bestillinga for studiekvalitetsmeldinga for 2022

Korleis arbeider de med kvalitetsutvikling i utdanningane?

Det blir skrivne eigenvurderingar kvart semester for alle emne, og desse blir diskuterte i programstyra. Vi gjennomfører studentevalueringar minst kvart tredje år emnet går, og når det er nye emne eller det er gjort større endringar på emnet. Også når det har kome inn negative tilbakemeldingar, blir det sett opp studentevaluering om det er utanom syklusen. I desse tilfella inviterer vi òg til møte med den som melder inn. Av og til er det framlegg til endringar i evalueringane, og då blir dette diskutert og løfta som ei eiga sak om endring i emneplanen. Rapportar frå eksterne fagfellar blir grundig diskutert, både i fagmøte og programstyremøte.

Vi har semestervise møte med fagutvala og instituttutvalet der vi får tilbakemeldingar også frå studentane på kva som fungerer og kva som kunne ha vore gjort betre. Mange av tilbakemeldingane går på ønske om meir arbeidslivsrelevans og informasjon om moglege yrkesveggar.

Korleis arbeider de med studentaktiv læring?

Mange emne har studentaktive læringsformer i obligatoriske undervisningsaktivitetar som gir god trening i skriving, sjangerforståing og kommunikasjon. Vi har hatt stor glede og nytte av tildelingane frå fakultetet til undervisningsassistentar, og det har vore veldig gledeleg at tildelingane var større enn normalt i 2022. Instituttet set òg av ein større sum av eige budsjett til dette formålet i 2023.

Dette er noko studentane òg ønsker seg som eit tilbod utover den elles planlagde undervisninga. Kunsthistorie sin eksterne fagfelle melder i sin rapport: «I flere av emnene i bachelorprogrammet brukes studentaktive lærings- og vurderingsformer, og det legges tilrette for å øve opp praktiske ferdigheter og arbeidslivsrelevant kompetanse». Døme på slike aktivitetar er mellom anna museumsbesøk og byvandringar der studentane diskuterer og analyserer i grupper. Det nye førstesemesteremnet til digital kultur, kunsthistorie og teatervitskap har ei rekke studentaktive læringsformer, til dømes skal studentane sjølv, i grupper, organisere besøk ved kulturinstitusjonar i Bergen, og diskutere, analysere og skrive refleksjonar kring det dei har sett. Andre døme på studentaktiv læring kan vi hente frå nordiskmiljøet si eigenvurdering:

*Det har vært jobbet aktivt med innføring av studentaktiv undervisning ved nordiskprogrammene i 2022. Her skal det bare listes opp noen eksempler. Programmer knyttet til **nordisk litteratur**: Her har det vært opprettet studentdrevne arbeidsgrupper, som etter arbeidet tilbys et digitalt møte med faglærer for diskusjon av resultatet. Det har også vært innført et opplegg der studenter presenterer semesteroppgaver ved litteraturhuset. Dessuten har man et masterforum styrt av masterstudenter, og en presentasjonsdag med respondentinnlegg ved det prosjektforberedende kurset (som gjelder både nordisk språk og litteratur, didaktikk og norrønt). Ved **norrøn filologi** har man innført studentkonferanse som obligatorisk aktivitet, der studenter kommenterer hverandres presentasjoner. Man lar også studentene utarbeide deler av pensum på egenhånd. Ved **norsk som andrespråk** har man innført et opplegg hvor studentenes arbeidsoppgaver sirkuleres og kommenteres av de andre studentene. Ved **nordisk språk** har man masterforum og innføring av omvendt klasserom ved emnet NOSPAN 101. Ved **nordisk didaktikk** har man blant annet innført et opplegg der studentene lager video som kommenteres av andre studenter. Evalueringer tyder på at disse og andre tiltak verdsettes av studentene.*

Korleis arbeider de for betre kontakt mellom studentar og arbeidslivet, og større medvit hos studentar om kva utdanninga kan brukast til?

Instituttet og kunsthistoriemiljøet er svært glade over at Museologifestivalen fekk Sporveugleprisen for 2022. Denne vara frå 12. – 16. september, med mange faglege arrangement kvar dag, både på campus og Litteraturhuset. Det blei også halde ei utstillingsarbeidsstove knytt opp mot emna KUN108 og KUN254.

Emnet Praktisk informasjonsarbeid er og har vore viktig med tanke på kontakt mot arbeidslivet. Det har vore utfordringar med ressursane knytt til emnet, så no er emnet gjennom ein revisjon for å gjere det meir berekraftig med tanke på ressurssituasjonen.

Teatervitskap har emne med moglegheit for praksis i arbeidslivet (TEAT253 og TEAT310). Og der hender det at studentane held fram med å arbeide same stad når praksisen er ferdig. Desse emna knyter òg tettare band mellom bedriftene og fagmiljøet. I TEAT113 følgjer studentane ein produksjon der dei får innblikk i korleis ein produksjon fungerer, og ulike sider ved denne. Dei får òg møte personar med ulike roller i produksjonen/teateret, og blir difor også presenterte for ei rekke ulike yrkesval innan teateret.

Digital kultur planlegg ein revisjon av bachelorprogrammet, og der har dei løfta at kontakt med arbeidslivet og bevisstgjerings av eigen kompetanse er noko dei vil ta inn i dette arbeidet. At dei gjer dette er ekstra gledeleg sidan ekstern fagfelle nemner at arbeidslivserlevansen i programmet ikkje er godt nok synleggjort.

Elles opplever vi at arbeidslivsrelevans er tematisert i undervisning og program, men at vi nok generelt må finne måtar å gjere dette meir synleg og direkte uttala. Til dømes kan det vere nyttig om

studentane i endå større grad kan velje tema for bacheloroppgåva sjølve, og slik velje noko som kan vere meir direkte retta mot arbeidslivet.

Kva tenkjer de om utveksling? Er utveksling eit verktøy for å skape fagleg breidd, eller er det spesifikke krav til emne studentane må ta under utveksling?

I hovudsak blir nok utveksling sett på som eit verktøy for å skape fagleg breidd, men naturlegvis også ein måte å ha personleg utvikling gjennom å oppleve andre kulturar og akademiske tradisjonar. Dersom dei vel å ta emne innan spesialiseringa, må emna bli godkjende av fagmiljøet på førehand, men elles blir det ikkje stilt særskilte krav til kva emne studentane skal ta så lenge dei er på høgt nok fagleg nivå.

Den eksterne fagfellen på kunsthistorie har sett særleg på internasjonalisering i sin rapport, og peiker på ei rekke utfordringar kring det administrative, og det at studentane ikkje har nok kunnskap om kva som må til, korleis det går føre seg og så vidare. Teatervitskap deltok i pilotprosjektet om utveksling, og har fått mykje godt ut av denne prosessen. Det vil ta litt tid før ein kan sjå ringverknader av denne prosessen, men vi merkar at det er meir interesse for utveksling mellom studentane sidan det oftare blir nemnt i undervisninga.

Administrativt ønsker vi at det skal bli sett på som enklare å reise på utveksling. Vi har fått innspel frå nokre fagutval om kva informasjon dei synest dei manglar, og det blir arbeidd med å gjere informasjonen meir oversiktleg og tydeleg. Ein av studiekonsulentane har internasjonalisering som eit særleg ansvar, og ho har kome med gode tankar om korleis vi kan bli betre på dette. Det er eit mål for instituttet at fleire studentar har utveksling som ein del av graden.

Korleis arbeider de med å innlemme studentane i forskingsarbeid og utdanne ein større del kandidatar på masternivå?

På Kunsthistorie har dei revidert heile masterprogrammet og emnet KUN323 – Forskingsfordjuping i kunsthistorie: feltarbeid, fagmiljø og fellesskap. Dette emnet legg no opp til at masterstudentar får delta i forskingsprosjekt, eller arbeid relatert til forskingsprosjekt. Emnet går for første gong våren 2023, og då kan studentane velje mellom to ulike forskingsprosjekt dei kan delta i (NorWhite og FLAME). Elles er det gjeldande for mange av emna våre på 200/300-nivå at ein har tema frå aktuell forskning som den som underviser held på med.

Fleire av fagmiljøa våre arrangerer grupper der masterstudentane møtest for å legge fram prosjekta sine og få feedback. Dette gjeld mellom andre allmenn litteraturvitskap, som innførte dette for å betre gjennomføringa. På kunsthistorie er desse foruma obligatoriske for å få levere. Vidare prøver vi frå administrativ side å sikre at kandidatane er i kontakt med rettleiarane. Så vi ber studiekonsulentane undersøke dei som har meldt seg opp til vurdering. Har rettleiar kontakt? Viss ikkje, blir dei bedne om å få kontakt. Vi har tydeleggjort at ein ikkje kan levere på nytt (under gjeldande regelverk) den same oppgåva ved stryk. Dette er noko vi stadig tar opp i UUI. Studentar ved LLE har òg deltatt i «shut up and write», og andre samlingar arrangerte av Universitetsbiblioteket ved John Wilhelm Flattun. Dette er godt mottatt.

Generelt vil vi framheve at masteravhandlingar på 60 studiepoeng i seg sjølv skaper gode vilkår for å innlemme studentane i forskingsarbeid. Våre forbedringspunkt gjeld nok her i større grad på BA-nivået enn på MA-nivået. Prinsippet om forskingsbasert undervisning legg også forholda til rette for at studentane kan bli innlemma i forskingsarbeidet.

Korleis arbeider de med redesignprosessen for lektorutdanninga?

Fagmiljøet i nordisk har deltatt i prosessen som har vore leia frå lektorsenteret, og vi har hatt ein medlem i arbeidsgruppa. Likevel ber prosessen på instituttet preg av at vi har venta på svar når det gjeld kva for modell som skulle veljast. Strukturelle endringar vil påverke også disiplinprogramma, så rammene må vere klare før vi kan begynne å fylle dei med fagleg innhald. I fagmiljøet er ein særskilt opptatt av å finne løysingar som er berekraftige og som vil gi stabilitet over tid.

Andre tema de ønsker å løfte og diskutere

Sommarkurset i norsk språk og kultur har blitt lagt ned etter mange års drift. Det er synd at dette gode tilbudet forsvinn, men vi ser at når Atle Kristiansen, som har drive tilbudet, går av med pensjon, blir det for omfattande å drifte på ein ressursmessig berekraftig måte. Arbeidet med å tilpasse undervisningstilbodet til faste ressursar, har skapt ei mentalitetsendring i fagmiljøa. Det er likevel krevjande fordi fagmiljøa har høge krav til eigen studiekvalitet og strekker ressursane sine langt for å ivareta dette. Ein merkar også at mindre fagmiljø kan oppleve forventningar til gjennomføring i tydinga produksjon som ein stressituasjon. Her er det å håpe at arbeidet med utvikling av studieporteføljen kan skape stabilitet over tid innanfor rammer som samlar brei støtte på fakultetet.

Studiekvalitetsmelding Institutt for filosofi og førstesemesterstudier 2022

Det følgjande er Institutt for filosofi og førstesemesterstudier si studiekvalitetsmelding for 2022, basert på punkta i bestillinga frå fakultetet av 11.1.2023 (2023/636). Studieporteføljen til FOF består av årsstudium, BA og MA filosofi, samt exphil og dei tidlegare exfac-emna. Me følgjer her tradisjonen for desse meldingane og konsentrerer oss om fagstudia.

Oppfølging av studiekvalitetsmeldinga for 2021

I studiekvalitetsmeldinga for 2021 peika me på nokre ting me ville prøve å forbetre eller få til. Dette har i stor grad blitt følgt opp, om enn me ikkje har lukkast med alt:

- Tydeleggjere emneansvar: Undervisingsformer i høgare utdanning er i sterk utvikling, og pandemien intensiverte desse endringane. Det er difor nødvendig at ein i større grad inkorporerer ansvar for kvalitetsutvikling i emneansvaret. Eit emne bør ikkje berre vere noko som enkeltlærarar går inn og ut av frå semester til semester—nokon må ha eit overordna og langsiktig ansvar for utviklinga. Instituttet har difor innført eit system med tydeleg og langsiktig emneansvar, med eit eige mandat.
- Systematiske studentevalueringar: For å gjere noko med fråfallet, og meir generelt for å betre studiekvaliteten, treng me eit betre grunnlag for pedagogiske og organisatoriske avgjerder. Kort sagt treng me å vite meir om korleis studentane opplever emna våre. Arbeidet med studentevaluering har difor blitt systematisert, med meir regelmessig gjennomføring og oppfølging. Me tar studenttilbakemeldingar på alvor, og me arbeider med å auke svarprosenten på emneevalueringa. Låg svarprosent er framleis eit problem, og noko me må arbeide vidare med.
- Tid mellom emneevaluering til frist for endringsforslag: I 2021 peika me på at det var ei utfordring for det pågåande evalueringsarbeidet at det var kort tid mellom emneevaluering og fristen for å sende inn endringsforslag til godkjenning, slik at endringar etterspurt av emneansvarlege ikkje vart levert til fakultetet i tide for gjennomføring neste gang emnet vart tilbode. For å få tilstrekkeleg tid til å handsame ønske om endringar har me no innført ei ordning der emneevalueringsskjema blir sendt ut og samla inn mot slutten av undervisinga kvart semester. Dette har me gjort i to semester, og det fungerer godt.
- Fagleg-sosialt miljø: Me har allereie i fleire år måtte konstatere at BA-programmet i filosofi har noko skuffande resultat i Studiebarometeret på dette området. Det har difor vore eit mål å arbeide med å få fleire fagleg-sosiale møteplassar med studentane, både for å skape betre miljø mellom studentane og for å integrere dei betre i instituttets faglege liv. Dette arbeider me framleis med, og det gjenstår ein del før me kan seie oss nøgde. Me har innført faste møte mellom instituttleiinga og

fagutvalet, og innfører i 2023 månedlege felleslunsjar for tilsette og studentar.

Eigne satsingar og prioriteringar

Instituttet er i ferd med å utarbeide ny instituttstrategi, mellom anna ein eigen strategi for fagstudia. Dette dokumentet skal gi retning for framtidige revisjonar av studieprogramma. I tidlegare revisjonar var det lagt vekt på effektivisering/innsparing utan å redusere talet på emne. Slik kunne ein halde på breidde og valfridom for studentane, men ein kan legitimt spørje om dette gjekk ut over studiekvaliteten. Framtidige revisjonar må sjå på heilskapen i programmet, tilhøvet mellom studienivåa og tilhøvet mellom studiekvalitet og ressursbruk. Me har allereie gjort justeringar i masterprogrammet for å tydeleggjere eigenarten til masterutdanninga og framheve sambandet mellom forskning og utdanning, gjennom å auke delen av såkalla «forskingsemne» på masterprogrammet. Dette er også eit eksempel på at tilbakemeldingar frå studentane blir tatt på alvor og følgt opp av endringar.

Melding om oppretting og nedlegging av program er ikkje lenger ein del av bestillinga til studiekvalitetsmeldinga, men me kan likevel nemne at me i fleire år har hatt ønske og ambisjonar om å opprette eit PPE-program. Dette arbeidet er no starta, og med støtte frå Humaniorastrategien er det oppretta ei arbeidsgruppe som skal utarbeide modellar for korleis eit slikt program kan utformast. Vidare er bachelorprogrammet i retorikk no lagt ned. Instituttet vil ta stilling til kva som vil skje med retoriikkemna i framtida når studentane på programmet etter kvart vil gjere seg ferdig.

Kvalitetsutvikling og studentaktiv læring

5-årig programevaluering av bachelor- og masterprogramma vart gjennomført og begge programma var reakkreditert i 2022. Ekstern fagfelle, Elisabeth Schellekens Dammann, vil levere sin rapport med evaluering av bachelor- og masterprogramma vinteren 2023, mellom anna på basis av samtalar ho hadde med studentar og tilsette på vitjing til instituttet hausten 2022. Som nemnd over gjennomfører me eigenvurdering og studentevaluering av kvart emne kvart semester, og arbeider med korleis me kan auke svarprosenten på sistnemnde.

Det langsiktige målet for instituttet er å skape ein kultur for pedagogisk utprøving og samarbeid: Her vil me prøve å skape rammer som oppmodar til utprøving av nye undervisnings- og vurderingsformer. Den semestervise timerekneskapan må ikkje hindre slikt langsiktig utviklingsarbeid. Undervisarane blir oppmoda om å prøve nye undervisnings- og vurderingsformer i sine kurs (f.eks. fagfelleevaluering, mappeevaluering, digitale ressursar). Dette handlar også om å skape arenaer for diskusjon og samarbeid om undervisningsformer. Et eksempel er fagstudiesesjonen på fjorårets instituttdag, der vi diskuterte tilbakemelding

og vurdering i allmøte. Her kan fagstudia også trekkje vekslar på at fagmiljøet på exphil no har fått FUND-status på fakultetet.

Alle våre sentrale bacheloremne har både forelesingar og seminar. Seminara gir høve for studentane til å arbeide aktivt med kursmaterialet. Vidare er alle dei sentrale emna på masterprogrammet seminarbaserte kurs. Seminara gir studentane sjansen til å arbeide aktivt med faginnhaldet, og dei blir rettleia i å utvikle eigne forskingsprosjekt. Fleire av dei valfrie emna på bachelor- og masternivå inneheld dessutan aktive læringsformer som diskusjon, gruppearbeid og fagfellevurdering.

Arbeidsliv og utveksling

Bachelorprogrammet i filosofi var med i NOKUT si evaluering av arbeidslivsrelevans i disiplinfaga i 2019-2020, og dette var ein nyttig prosess for oss. Det viste at noko av det viktigaste me kan gjere for å vidareutvikle arbeidet med arbeidslivsrelevans er å bevisstgjere studentane våre på den kompetansen dei faktisk har. Mange studentar har ei noko snever oppfatning av arbeidslivsrelevans, og me treng å vise dei at dei generelle og overførbare dugleikane dei får i studiet faktisk er av verdi i arbeidslivet. Undervisarane vil bli oppmoda om å framheve generelle ferdigheiter, både i undervisinga og i emneskildringar.

Me trur at me kan oppnå mykje på dette området med relativt enkle og lite ressurskrevjande middel, til dømes karrieredagar der slike spørsmål blir tematisert og diskutert. Slike planleggjer me å ha årleg, for å hjelpe studentane med å reflektere over kva slags karrierar utdanninga deira kan førebu dei på. I nokre tilfelle kan dette innebere å invitere nyutdanna til å snakke om sine eigne erfaringar. Me har allereie hatt slike økter for master- og phd-studentane, og vinteren 2023 vil me ha ein paneldiskusjon på Ad Fontes om filosofiens rolle i det offentlege liv. Arbeidslivsrelevans er også eit tema i det pågåande arbeidet med ny strategi for instituttet og fagstudia.

Når det gjeld utveksling, har me ikkje krav til kva emne studentar skal ta på utveksling. Slik sett er utveksling hjå oss primært eit verktøy for skape fagleg breidde. Me har også planar om å leggje betre til rette for utveksling for masterstudentar som skriv 30stp-oppgåve, nettopp for å gi dei meir breidde i utdanninga.

Forsking i utdanningane

Studentar på både bachelor- og masterstudia møter aktuell forsking og fagutvikling på ulike tidspunkt i studia. Begge programma inkluderer ein «avhandlingskomponent», som utgjør eit rettleia forskingsprosjekt der studentane blir venta å vise kunnskap om oppdatert forsking

på temaet for prosjektet. På begge nivå får studentane rettleiing og støtte i å finne og engasjere seg i relevant og aktuell litteratur om sitt tema.

Me legg også stor vekt på forskingsbasert undervising både på BA og MA. Dette elementet vil venteleg også bli styrka i den nye strategien. Mange av våre kurs gis av leiande fagpersonar som har internasjonale publikasjonar om tema knytt til undervisinga deira. Å ta vare på denne ordninga er ein del av vår motivasjon for å tilby et breitt utval av valemne. Litteraturlistene blir også hyppig revidert for å inkludere den siste utviklinga på forskingsfeltet som blir dekket. Kjerneemna på masterstudiet har også som sentrale læringsutbytte utvikling av forskingskompetanse, og desse emna har som nemnd ovanfor blitt styrka i vår siste revisjon av masterstudiet. På masterstudiet får studentane naturlegvis også omfattande rettleiing i forskingsmetodar og utvikling av forskingsartiklar og prosjektforslag.

Masterstudentar er inkludert i mange av aktivitetane til dei ulike forskingsgruppene ved instituttet. Vidaregåande bachelorstudentar er også inkludert i nokre tilfelle. Instituttet har eit månadleg forskingsseminar der tilsette og besøkande frå andre institusjonar presenterer si aktuelle forskning, som er open for og ofte besøkt av bachelor- og masterstudentar. Studentane kan enkelt finne ut om instituttets forskingsaktivitetar på nettsida samt på digitale skjermar plassert på instituttet.

Steinar Bøyum

Instituttleder, Institutt for filosofi og førstesemesterstudier

Studiekvalitetsmelding for Senter for kvinne- og kjønnsforskning (SKOK) 2022

Oppfølging av senterets studiekvalitetsmelding 2021

Senteret diskuterer kontinuerleg studiekvalitet internt, i samråd med studentane og med programstyre/programsensur. Egen vurdering av emna har blitt vidareført, i desse vurderingane kjem det fram at undervisning stort sett fungera godt, men at det framleis er noko utfordringar knytt til auke i studentmasse av praktisk og ressursmessig art. Særleg har det fått konsekvensar at studentmasse har auka i forhold til tildelt rom, noko som gjorde det praktisk vanskeleg å gjennomføra alle planlagde aktietar, auka studentmasse gav og stort arbeidspress for vurdering. Mangel på undervisningsassistent har prega spesielt ett av emna, medan det i andre har fungert godt der undervisningsassistent har tilrettelagt for studentdreven læring i seminargrupper. Av nye teknologiar har metimeter blitt tatt i bruk i undervisninga i haust noko som fungera godt. SKOK har for tida 2 avtalar om utveksling, henholdsvis Lund Universitet, Sverige og København Universitet, Danmark. I tillegg har me studentar på utveksling ved andre institusjonar der studentar må søkja førehandsgodkjenning av spesifikke emne då BA-KJØNN ikkje har frie studiepoeng i graden. Utveksling bidreg likevel til fagleg breidde ved at det er anna pensum og andre undervisningsformer og vurderingar ved eit utvekslingsopphald.

I studiemeldinga 2021 blir det tatt opp moglege nedlegging av BA-programmet og oppretting av MA-program for betre å legge til rette for forskningsbasert undervisning på det som skal være et internasjonalt, tverrfakultært forskningssenter. Dette er noko som framleis er eit diskusjonstema. Då endringar i studieportefølja til HF framleis er uklare er det i samråd med programstyret og med SKOK-styret beslutta å vidareføra både BA-programmet og årsstudium i ei noko endra form til ein har betre oversikt over både SKOK og fakultetets ressursar noko lengre fram i tid. Det vil bli gjennomført ei breiare evaluering av emna KVIK100/101 i 2023 som vil gje eit betre grunnlag for vidare diskusjonar om portefølja til SKOK.

Jobbskygging blei reintrodusert våren 2022 for å styrkje kontakt mellom studentar og arbeidslivet. SKOK har hatt 4 studentar på jobbskygging I 2022, henholdsvis Røde Kors (2), Bergen Næringsråd og Skeivt Arkiv. Studentane skreiv rapport etter jobbskygginga og av det viktigaste å trekkje ut er at dei har knytt kontaktar til arbeidslivet og har reflektert rundt kva kompetanse frå studiet dei evt vil kunne bidra med i ein slik jobb. Det arbeidast og med å opprette eit eige praksisemne basert på erfaringar frå jobbskygging som vil være opent for alle studentar på SKOK.

Kontakt mellom fagstab og studentar samt kulltilhørighet blir og kontinuerleg arbeida for å forbetre, både faglunsj og BA/masterstafett blei arrangert I 2022 og bachelorprogrammet har eit aktivt fagutval som vår 23 arrangerer fagkritisk dag.

Eigenevalueringar:

KVIK102, emneansvarleg Hanne Marie Johansen

Samlet vurdering av gjennomføring av emnet:

Kurset var lagt opp med en dobbelt-time per uke i 12 uker. Obligatorisk studieaktivitet var Breddetest. ca. 120 studenter, av i utgangspunktet 143 oppmeldte, har levert breddetest og også elvert hjemmeeksamen (sensurfrist 21. desember). Gledelig mange studenter ligger an til å gjennomføre kurset. Aldri før har SKOK hatt så stor oppslutning om KVIK102. En svakhet i år, ved det pedagogiske, var at SKOK ikke kunne tilsette vis.ass. til å lede kollokvie- eller seminar-grupper.

Det har vært jevnt og godt framme til forelesningene. Power-point-presentasjonene av forelesningene har stort sett blitt presentert, i forkant av forelesningene. Det er etter ønske fra studentene. De etterspurte tidligere eksamensoppgaver, men det ble ikke lagt ut.

Var det noe som ikke fungerte godt nok? Er det behov for å gjøre justeringer eller sette inn tiltak? Hvilke?

Vi savnet seminarledere/vist. ass til å lede studentene i pensum-lesing. Pensum fungerer ganske godt, men deler av det begynner å bli noe utdatert. Det gjelder særlig artikler publisert tidlig på 2000-tallet.

KVIK100/110, emneansvarleg Kari Jegerstedt

Samlet vurdering av gjennomføring av emnet:

Emnet gikk som vanlig med et par nye pensumtekster. Disse fungerte fint og engasjerte studentene på en god måte. I samarbeid med undervisningsassistent prøvde vi også ut mentimeter for første gang, for å kunne engasjere studentene bedre (det er tungt med forelesning fra 14–16 mandag ettermiddag). Mentimeter fungerte overraskende godt, og var en fin måte å få flere studenter "i tale" med gode innspill og gode spørsmål. Ellers er kurset helt avhengig av obligatoriske seminargrupper for å få studentene til å jobbe aktivt med pensum og lære seg hvordan universitetsstudier fungerer. Det er varierende hvor aktive studentene er på seminarene, men alle har fått god oppfølging og virker motiverte. De har jobbet godt med seminaroppgavene og veiledningen i grupper har fungert stort sett veldig konstruktivt.

Studentene kunne med fordel ha hatt kortere tid på den første obligatoriske arbeidsoppgaven. Siden fristen var såpass sein, brukte studentene forholdsvis mye tid på denne, noe som tok konsentrasjonen bort fra arbeidet med øvrig pensum. To timers skoleeksamen fungerte bra. Vi tok opp spørsmålet om denne burde utvides til tre timer, men studentene følte de hadde god nok tid og at det var greit å være ferdig på to timer.

Muntlig eksamen har også blitt vurdert, men alt i alt fungerer vurderingsformen bra. KVIK 100/110 er et svært ressurskrevende emne. Det synes mer hensiktsmessig å bruke disse ressursene på BA-emnet (KVIK 100) istedenfor årsstudiet (KVIK 110), og vi foreslår en prøveordning med å bytte ut KVIK 110 med HIS 108 for årsstudiestudentene. KVIK 100/110 er viktig for å oppøve analytisk tenkning og er tenkt som et løp fram mot å skrive BA-oppgave. Dette er ikke fullt så nødvendig for årsstudiestudentene, selv om de også virker godt motivert for emnet. En større prosentvis andel av KVIK 100-studentene enn KVIK 110-studentene avlegger likevel eksamen, noe som kan tyde på at BA-studentene er bedre motivert for denne type kurs.

Det har vært en del utfordringer mht tilrettelegging. Det bør diskuteres hvordan emnet bedre kan tilpasses universell utforming, særlig med tanke på opptak, digital tilgjengelighet, eventuelt podcast

og innlest pensum. Siden dette er et førstesemesteremne har det også særlige utfordringer mht oppøving av nye læringsformer.

Var det noe som ikke fungerte godt nok? Er det behov for å gjøre justeringer eller sette inn tiltak? Hvilke?

Stort sett fungerte emnet svært bra. Eventuelle justeringer bør angå universell utforming. Det anbefales å fortsette å bruke mentimeter i undervisningen. Kanskje er det også andre digitale verktøy som kan tas i bruk.

KVIK201, emneansvarleg Randi Gressgård

Samlet vurdering av gjennomføring av emnet:

Dette semesteret bød på utfordringer pga betydelig økning i antallet studenter. Se kommentar nedenfor.

Var det noe som ikke fungerte godt nok? Er det behov for å gjøre justeringer eller sette inn tiltak? Hvilke?

Det viste seg vanskelig å gjennomføre emnets aktiviteter med såpass mange studenter (nesten tredobling fra tidligere år). Det ene problemet var for lite rom - og at det ikke var mulig å bytte rom. Det andre problemet var obligatorisk aktivitet i form av framlegg og diskusjon. Det siste ble delvis 'løst' ved at mange studenter fikk fritak fra muntlige presentasjoner, og fikk levere skriftlig i stedet (pga tilrettelegging). Det oppsto likevel et problem ved at for mange studenter valgte å konsentrere presentasjonene til de to oppsamlingsseminarene. Det medførte tidspress - og begge gangene måtte vi holde på utover undervisningstiden (heldigvis var rommet ledig etter kl 16). Vi kan konkludere med at hensikten med den obligatorisk aktiviteten - å stimulere til diskusjon - for en stor del falt bort. Vi bør derfor lage en ordning som sikrer jevnere fordeling av presentasjoner. Den andre obligatoriske aktiviteten, breddetesten, samt eksamensformen med to mappeoppgaver, er også krevende med høyt antall studenter. Alt i alt øker arbeidspresset betydelig med flere studenter (gitt at undervisningsressursene er begrenset).

Studiekvalitetsmelding for Senter for vitenskapsteori, 2022

1. Gjennomførte og planlagte emne- og programevalueringar

Master i berekraft

Hausten 2022 tok vi imot vårt andre kull med studentar på Master i berekraft. Det første semesteret tek studentane dei to obligatoriske emnene SDG310 og SDG311, som er svært tett integrert med kvarandre og som i 2022 vart undervist for andre gong.

SDG311 vurderast av emneansvarleg Roger Strand som vellukka, og med gode eksamenssvar. Eit særtrekk ved emnet er at undervisingsseksjonane ber svært mykje av vekten for læringa, og at litteraturen ikkje støttar godt nok opp om læringsprosessane. Litteraturen vil difor justerast før emne skal undervisast neste gong. Emneansvarleg ønsker også å utvikle fleire former for studentaktiv læring undervegs i semesteret.

SDG310 og SDG311 heng også tett saman med emnet SDG312 som studentane tek i andre semester. Dette emnet vart undervist for første gong våren 2022 og vart eigenvurdert av emneansvarleg Birgit Kopainsky, samt at det vart haldt eit fokusgruppeintervju med studentane for å få tilbakemeldingar. Basert på desse er det planlagt å gjere følgjande justeringar våren 2023: labsesjonane bør innehalde meir praktisk øving og litteraturen bør i større grad vere relevant for og knytast opp til forelesingane, samt at undervisarane må vere tydelegare på samanhengen mellom læringsmåla, innhaldet i forelesingane og vurderingsforma.

Eit viktig punkt er SDG312 bør integrerast betre med SDG310 og SDG311 som undervisast i første semester. Dette var nemnt i studiekvalitetsmeldinga for 2021, og følgt opp med eit eindags undervisingsseminar i juni 2022, og eit dagars undervisingsseminar i november 2022. Dette er eit prioritert område for kvalitetsutvikling for Master i berekraft, og vi fortset arbeidet med i 2023.

Hausten 2022 gjekk emne SDG349 Praksisemne for første gong. Dette emne er for studentar på Master i berekraft som er i sitt tredje semester og som vel å skrive ei masteroppgåve som er praksisbasert. 8 studentar valgte å gå ut i praksis hausten 2022. Sidan dette er emnet er tett knytt opp mot masteroppgåva vil praksisemne evaluerast i løpet av våren 2023, når vi har gjort oss erfaringar med korleis det er for studentane å skrive masteroppgåve på bakgrunn av praksis.

Master i berekraft er i prosess med å engasjere ein ekstern fagfelle for programmet. Det er forventat at den eksterne fagfellen leverer første rapport i løpet av 2023.

VITHF900/905 Vitenskapsteori og etikk

Det vart gjort ei grundig eigenvurdering av ph.d.-kurset VITHF900/905 i 2022, samt ei deltakarevaluering. Skildringa nedanfor er henta frå eigenvurderinga av kurset skriven av Silje Langvatn:

Den felles seminardelen gjekk i 2022 over fire fulle dagar. Første samling var 17.–18. januar, og andre samling 24.–15. januar. Seminardelen inkluderte forelesingar i vitenskapsteori og vitkapsfilosofi, etisk teori, forskingsetikk, ulike typar av teori, omgrepsanalyse, hermeneutikk, Foucaults historieteori, samt ei forelesing om dekolonialisme. Forelesarar var Silje Aambø Langvatn (SVT), Henrik Berg (SVT), Laura Drivdal (SVT), Nils Gilje (OsloMet) og Madina V. Tlostanova (Linköping Universitet). Nytt av året var ein «etikk-dag» der forskingsetikk vart diskutert og kontekstualisert på ei rekkje ulike måtar. Ved å kombinere forelesingar og diskusjon om ulike etiske argumentasjonsmåtar/typar av teori, med ei forelesing om interne vitkapelege normer og ideal fekk kandidatane eit betre grunnlag for å lese og diskutere dei forskingsetiske retningslinjene og deretter analysere og diskutere ei rekkje konkrete forskingsetiske dilemma og gråsoner av relevans for deltakarane sine ph.d.-prosjekt. Alt i alt er utvalet av vitkapssteoretiske og etiske perspektiv gjort for å gje deltakarane kunnskap om ei rekke generelle problem i vitkapssteori og etikk innan humaniora slik det er intendert i formuleringa av læringsutbyttet.

Vi fekk spesielt tilbakemelding om at det fungerte godt å veksle mellom forelesingar, diskusjon i plenum og diskusjon i små grupper. Dette har også blitt etterspurt i tidlegare års evalueringar. Til neste år vurderer vi å utvide denne etikk-dagen til to fulle dagar. Dette for å gje rom til enda meir diskusjon av etiske dilemma knytt til deltakaranes eigne prosjekt, samt meir rom til å trekkje parallellar mellom forskingsetikk og andre delar av kurset (t.d. hermeneutikk og postkolonial/dekolonial tenking.) Denne utvidinga av kurset vil slik kunne gje ei betre integrering av ulike faglege perspektiv men ikkje ei større arbeidsmengde i høve til studiepoengsutteljinga.

Vårt inntrykk er at kandidatane var svært godt nøgde med rettleingsgruppene og rettleinga frå faglærar i samband med det vitkapssteoretiske essayet. Dette gjeld spesielt kandidatane som valde VITHF900-varianten med lenger essay. Studentevalueringane (sjå vedlegg nedanfor) stadfester dette inntrykket.

Både dei **skriftlege og munnlege tilbakemeldingane på seminardelen frå kandidatane** var svært gode. Nokre få har uttrykt at kurset spenner for vidt. Ein mogleg måte å adressere dette på er å introdusere ein del valfrie modular som gir meir fagnære perspektiv på ulike vitkapssteoretiske- og etiske problemstillingar. Dette, samt meir fag-spesifikke litteraturlister som supplerer den felles litteratur, er noko vi vil sjå på til neste års kurs. Dette vil krevje eit tettare samarbeid med dei ulike fagmiljøa. Vi ynskjer likevel å halde fast på at kurset først og fremst skal ha felles forelesingar om generelle problemstillingar og tverrfaglege diskusjonsgrupper. Eit formål med kurset er at kandidatane får møte andre perspektiv og typar av litteratur og teori enn det dei får i sine respektive fagmiljø. I mange tilfelle viser slike tverrfaglege innspel seg å vere til nytte for kandidatane sitt arbeid med det vitkapssteoretiske essayet, og i nokre tilfelle også noko som gir kandidatane nye og originale perspektiv på sine eige ph.d.- prosjekt.

Dannelsesemnene

Hausten 2022 vart dannelsesemne VIT217 Pandemier: Hva vet vi? Hva bør vi gjøre? lansert. Emneplanen og emnedesignet er ei formalisering av et pilotprosjekt som vart påbegynt våren 2020 og tilbudt studentane ved UiB våren 2021 (då under emnekode VIT211 Global helse: Etikk, politikk og menneskerettigheter).

Emnet er både studentevaluert og eigenvurdert av emneansvarleg. Emneansvarleg Jan Reinert Karlsen skriv i eigenevalueringa at arbeidet med å utforma VIT217 har vært rettet mot å «styrke studentenes tverrfaglige integrering av innsikter på tvers av faglige skillelinjer og akademiske kulturer, samt å lage et tettere forhold mellom undervisning, pensum og eksamensoppgave».

Endringane medførte svært gode eksamenssvar frå studentane, men emne har ei utfordring med oppmøte på seminargruppene, og vi vurderer å innføre obligatorisk oppmøte til undervisninga.

2. SVTs satsingar og prioriteringar innan utdanning og læringsmiljø

Master i berekraft er eit satsingsområde for senteret. Særleg er det integrering av dei obligatoriske emna, samt vidareutvikling av praksisemne som har vore prioriterte i utviklingsarbeidet i 2022, og vil fortsette å vere det i 2023. På undervisningsseminaret for Master i berekraft i november 2022 vart det satt ned ulike «Action points» som skal prioriterast i arbeidet framover. Det er mellom anna å utvikle gode sensorretteingar for masteroppgåver som fungerer på tvers av samarbeidsfakulteta og studieretningane, avklare rolla til dei som er koordinatorar for dei ulike spesialiseringane, utvikle samarbeidet med Det juridiske fakultet og inngå avtale om fordeling av resultatmidlar mellom samarbeidsfakultet- og institutt, samt å utvikle eit nytt emne om prosjektutvikling for studentane våre som sikrar at dei får nødvendig opplæring i metode og støtte i prosjektutviklinga (SDG314 Prosjektutvikling).

Studentaktiv læring er sentralt i både Master i berekraft, og i dannelsesemna. I masterprogrammet arbeider studentane i første semester med ulike case knytt til klimasøksmålet og reinsing av vatnet i Store Lungegårdsvatn. Både i masterprogrammet og i dannelsesemna er den tverrfaglege samtalen og refleksivitet over eigen posisjon sentrale delar av undervisninga.

Senter for vitskapsteori vurderer å søke HK-dir om midlar gjennom utlysinga knytt til studentaktiv læring og arbeidslivsrelevans. Utlysinga blir offentleggjort 1. juni. Vi vil ta kontakt med fakultetet for å diskutere ideen når vi har klart for oss om vi kjem til å søke eller ikkje.

SVT fekk i 2022 tildelt midlar frå UiBs Humaniorastrategi (midlar til forprosjekter og fagleg pilotarbeid) og fekk 3 månader frikjøp for å utvikle eit emne i vitskapsteori og etikk som skal vere ein del av ph.d.-programmet på Det juridiske fakultet. Emnet skal utviklast i samarbeid med Det juridiske fakultet, og professor Jørn Jakobsen er prosjektleiar. Det er eit kurs som skal styrke den tverrfaglege kompetansen som skal styrke den tverrfaglege kompetansen til ph.d.-kandidatane.

SVT utviklar saman med Tore Vagn-Lid som er professor ved NTNU og gjesteforskar ved SVT, eit nyskapande kurs for kunstnerisk utviklingsarbeid. I 2022 var det undervist ein pilot for eit slikt emne i samarbeid med fagmiljø og studentar frå teatervitskaps og Institutt for kunst og medievitskap ved NTNU. På sikt kan dette bli til eit kurs i vitskapsteori og etikk i kunstnarleg utviklingsarbeid ved KMD, UiB og vi er i dialog med KMD om dette.